

Міністерство регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України

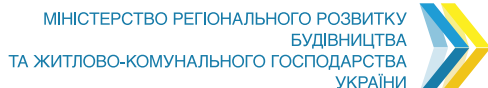
Рада Європи

Збірка практик—
переможців конкурсу
**«КРАЩІ ПРАКТИКИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
2016 року**

Київ – 2017

УДК 352.07-021.477(477)“2016”

A16

Видання підготовлене Програмою Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» на запит Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України в рамках реалізації конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування».

Ця інформація є вільною для копіювання, перевидання та поширення по всій території України всіма способами, якщо вони здійснюються безоплатно для кінцевого споживача і якщо при такому копіюванні, перевиданні та поширенні є обов'язкове посилання на автора і суб'єкта майнового права на цю інформацію.

A16

Абрам'юк І.С., Юрченко М.М., Яровенко Н.П.

Збірка практик – переможців конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» 2016 року / [І. С. Абрам'юк, М. М. Юрченко, Н. П. Яровенко] ; М-во регіон. розвитку, буд-ва та житл.-комун. госп-ва України, Рада Європи. – К. : ТОВ «Агентство “Україна”», 2017. – с. 92.

ISBN 978-966-137-082-0

У збірці наведено описи кращих практик органів місцевого самоврядування – переможців чергового (п'ятого) конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування», який з 2014 року проводиться під егідою Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Конкурс базується на методології Ради Європи.

Збірка призначена для фахівців сфери місцевого самоврядування і державного управління, експертів, науково-педагогічних працівників і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку місцевого самоврядування.

УДК 352.07-021.477(477)“2016”

ISBN 978-966-137-082-0

© Рада Європи, 2017
© Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.....	5
Рада Європи.....	7

ТЕМА I. СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Відновлення ковальського мистецтва як одного з найстаріших елементів економічного зростання міста. Івано-Франківська міська рада	11
Малому бізнесу – шанс для розвитку! Тростянецька міська рада Тростянецького району Сумської області.....	15
Створення та діяльність Центру підтримки підприємництва у м. Коростень. Коростенська міська рада Житомирської області	19
Реконструкція парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк курорту» м. Моршин. Моршинська міська рада Львівської області	22
Вільний простір для самореалізації жінок-переселенок та відкриття жіночого коворкінг-центру у м. Нікополь. Нікопольська міська рада Дніпропетровської області.....	25

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Стимулювання економічної активності, створення робочих місць. Горбівська сільська рада Куликівського району Чернігівської області.....	28
Організація інформаційної політики щодо стимулювання економічної активності жителів громади. Черепинська сільська рада Черкаської області	31
Розвиток молочних сімейних ферм – результат тісної співпраці громади, кооперації та влади. Жовтнева сільська рада Запорізької області.....	34

ТЕМА II. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Становлення медицини ОТГ в умовах децентралізації та реформування медичної галузі. Іршанська селищна рада Житомирської області.....	39
Відкриття музичної школи у Гніздичівській ОТГ. Гніздичівська селищна рада Львівської області	43
Розробка та реалізація програм і проектів в ОТГ. Дунаєвецька міська рада Хмельницької області	46

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Мобільна інформаційно – роз’яснювальна група громадського діалогу «Шляхи успішного впровадження реформи місцевого самоврядування в Баштанському районі Миколаївської області. Добренська сільська рада Баштанського району Миколаївської області	46
---	----

ТЕМА III. ЦЕНТРИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Створення Центрів надання адміністративних послуг. Теплицька районна рада Вінницької області	55
---	----

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Функціонування Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська та його територіальних підрозділів, використання електронних сервісів задля доступності послуг та розвитку територіальної громади. Івано-Франківська міська рада.....	58
Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку: «Ми працюємо для Вас!». Луцька міська рада	62
Організація надання адміністративних послуг через Центр адміністративних послуг «Прозорий офіс» у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень водія. Вінницька міська рада	66
Центр надання адміністративних послуг – простий сервіс для спілкування львів’ян із владою. Львівська міська рада	69
Впровадження електронної інформаційно-телекомунікаційної системи «ЦНАП-Smart-quality-service» для формування і ведення єдиного реєстру територіальної громади. Рівненська міська рада	73

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ’ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Створення центру надання адміністративних послуг. Зимнівська сільська рада Володимир-Волинського району Волинської області.....	76
Центр надання адміністративних послуг у Кіптівській об’єднаній територіальній громаді – взірець для наслідування. Кіптівська сільська рада Козелецького району Чернігівської області	80
Утворення Центру надання адміністративних послуг. Красносільська сільська рада Лиманського району Одеської області	84
Створення Центру надання адміністративних послуг. Глибоцька селищна рада Чернівецької області	87

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Центр надання адміністративних послуг. Якушинецька сільська рада Вінницького району Вінницької області	89
---	----

ВСТУП

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування» (далі – Конкурс) – ровесник реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, які проводяться Міністерством регіонального розвитку (далі – Мінрегіон), будівництва та житлово-комунального господарства України, починаючи з 2014 року. Його мета – йти в ногу із реформою та поширювати кращий досвід тих громад, які ініціативною, наполегливістю, вірою у свої можливості змінюють життя в країні. Сьогодні їхні досягнення є найкращим доказом того, що реформа набрала обертів, зміцнила свої позиції, завоювала довіру людей і виправдала їхні давно очікувані сподівання: вони – господарі власного життя і творці свого добробуту, хранителі звичаїв і традицій рідного краю, нове покоління зодчих молоді незалежної держави, оцінку творінню яких нащадки дадуть через століття, як і ми нині оцінюємо плоди праці тих, хто у попередні сторіччя закладав фундамент вільної і незалежної України.

У полі зору Мінрегіону як організатора Конкурсу та його партнерів, якими є Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» (далі – Програма РЕ) та всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування (далі – Асоціації), завжди найактуальніша тематика: «Влада та громада: інформування, діалог, участь», «Влада та бізнес: сприяння, партнерство», «Енергозбереження та енергоефективність», «Співробітництво громад: практичні результати та вигоди», «Стимулювання економічної активності, створення робочих місць», «Об'єднання територіальних громад», «Центри надання адміністративних послуг». Організатор у постійному пошуку кращих практик у тих сферах, досвіду впровадження яких найбільше потребують органи місцевого самоврядування.

Тож 2016 рік не став виключенням: скарбниця успіху місцевого самоврядування поповнилася кращими практиками об'єднаних територіальних громад. За короткий час від початку прийняття доленосного рішення про об'єднання вони зробили відчутний крок уперед на шляху кардинальних змін у питаннях розвитку інфраструктури території, підвищення добробуту людей, надання їм можливості за місцем проживання отримувати всі види адміністративних послуг, які вони потребують у повсякденному житті.

Згідно із статистикою, кількість Центрів надання адміністративних послуг в Україні уже подолала цифровий бар'єр «сімсот». Понад двісті з них створено органами місцевого самоврядування, зокрема 22 – об'єднаними територіальними громадами. Важливо, що кошти, сплачені за послуги в таких Центрах, залишаються в місцевих бюджетах.

У минулому році серед двадцяти трьох фіналістів дев'ять уже були призерами Конкурсу в 2014–2015 роках. Щороку вони кидають виклик самі собі на право бути кращими, піднімають планку вимог, долають рубіж і знову продукують амбітні та гран-діозні проекти, реалізують їх, змінюючи життя в громадах на краще, щоб зробити свій край привабливим для проживання, праці, відпочинку тощо.

Загалом за три роки найвищий відсоток успішних практик від кількості поданих на Конкурс заявок у Волинській (37%), Вінницькій (36%), Івано-Франківській (36%) областях.

Фіналісти Конкурсу мають можливість побачити, як розвивається місцеве самоврядування в сусідніх європейських країнах. Так, за сприянням Програми РЕ, відбулися ознайомчі візити до Болгарії, Польщі, Латвії.

На сьогодні ми також маємо достойні зразки створення індустріальних парків, зокрема у м. Коростень Житомирської області. Їх розбудова – можливість розкрити інвестиційний потенціал нашої країни, надати нові робочі місця, розвинути новітню виробничу та ринкову інфраструктуру, збільшити надходження до місцевих бюджетів. Взірцем підтримки і розвитку малого та середнього бізнесу, створення робочих місць є як великі, так і малі міста: Івано-Франківськ, Львів, Нікополь Дніпропетровської області, Тростянець Сумської області.

Завдяки використанню новітніх технологій заходи з енергозбереження та енергоефективності набувають іншого змісту і форми. Якщо кілька років тому це були проекти заміни дверей, вікон, утеплення покрівель, то вже сьогодні це використання енергії сонця, вітру, землі.

Звичними стали ситуації, коли досвід фіналістів Конкурсу допоміг іншим громадам створити пожежні частини на територіях сільських і селищних рад, започаткувати вдалі проекти співробітництва, відкрити сільськогосподарські кооперативи, залучити

*Адміністративна будівля
Міністерства регіональ-
ного розвитку України
(м. Київ, Україна)*

інвесторів до розвитку ягідництва та садівництва, налагодити роботу підприємств із переробки сільськогосподарської продукції. А це є свідченням того, що визначені Положенням про Конкурс завдання виконуються.

Серед п'яти критеріїв відбору практик чи не найважливіший – сталість результатів, що передбачає їх економічну обґрунтованість у довготерміновій перспективі. Сьогодні громади демонструють детально розроблені стратегії розвитку, що стає закономірним явищем.

Тож сталість результатів, стратегія розвитку важливі як на місцях, так в цілому в країні.

У лютому 2017 року в Страсбурзі Мінрегіон звітував про результати 3-х років реформ. І хоча доводилося дещо коригувати плани її реалізації, ми змогли втілити в життя левову частку Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади і в межах чинної Конституції ухвалити близько тридцяти законів та інших нормативно-правових актів, спрямованих на її впровадження.

Реформи тривають. За першою сходинкою «децентралізація» ми піднялися на наступну – «секторальна децентралізація», що передбачає формування оптимальної мережі закладів в освіті, медицині, системі надання адміністративних послуг, земельних відносинах, дорожній інфраструктурі, сфері планування територій. Працюємо над питанням створення міських агломерацій як новітньої форми співробітництва громад.

За підсумками опитування, проведеного Радою Європи, довіра українців до реформ суттєво зросла. Зросла і роль Мінрегіону в процесі їх впровадження. Якщо кілька років назад мало хто знав, що саме Мінрегіон відповідно до своїх повноважень опікується питаннями розвитку місцевого самоврядування, то

на сьогодні Міністерство, дійсно, є генератором реформи. Сьогодні до нього звертаються за порадою та підтримкою органи місцевого самоврядування.

За кошти Державного фонду регіонального розвитку, субвенцій на соціально-економічний розвиток і розвиток інфраструктури (понад 7 млрд грн) об'єднані територіальні громади реалізували понад 2 тисячі проектів з ремонту доріг, шкіл, об'єктів культури, спорту тощо, а також з енергозбереження, водо-, тепlopостачання, освітлення вулиць, що стало можливим саме завдяки реформі місцевого самоврядування.

Законодавче забезпечення права органів місцевого самоврядування на міжмуніципальну консолідацію, кооперацію фінансових, організаційних та інших ресурсів, створення спільних комунальних підприємств та їх спільних органів управління для вирішення проблем місцевого значення дозволили укласти понад сімдесят договорів між майже чотирмастами місцевими радами.

Важлива складова успішних реформ – їх інформаційний супровід. Мінрегіон разом із Програмою РЕ та Асоціаціями сприяють цьому процесу. Конкурс, виїзні семінари, прес-тури, публікації у засобах масової інформації, відеофільми, ознайомчі візиту до сусідніх європейських держав відкривають можливості для здійснення позитивних змін в країні. Треба лише їх захотіти і зробити крок назустріч.

А збірка практик-переможців послужить путівником до успішних громад України, що стали такими завдяки людям, які там живуть і дбають, щоб на рідній землі хотіли жити їхні діти, онуки, правнуки. Завітайте за будь-якою адресою, яка зазначена в ній, – скрізь вас зустрінуть із радістю та охоче поділяться рецептами успіху.

Рада Європи

Вже більш як десять років Рада Європи надає активну підтримку реформам в Україні, зокрема щодо децентралізації влади. Власне, й сама Концепція реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади, яка означила початок реформування згаданої сфери, три роки тому була розроблена та ухвалена Урядом України за активної підтримки Ради Європи.

Нині допомога Україні з боку Ради Європи здійснюється в рамках Плану дій Ради Європи для України на 2015–2017 роки та реалізується, зокрема, через Програму Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». Стратегічною метою згаданої Програми є сприяння розвитку сталої системи місцевого самоврядування відповідно до Європейських стандартів, зокрема, Європейської хартії місцевого самоврядування.

Стандарти та моніторингові механізми Ради Європи, засновані на Хартії, є загальноновизнаними. Інституції Ради Європи, такі як Центр експертизи реформ місцевого самоврядування, мають цілу низку напрацювань і розробок, що базуються на згаданих стандартах і втілюють у собі багатий досвід подібних реформ у інших державах-членах Ради Європи. Впровадження подібних напрацювань в Україні здатне реально сприяти успіху децентралізації і реформуванню системи місцевого самоврядування.

Однією із розробок Ради Європи, успішно впровадження якої в Україні розпочалося ще шість років тому, є методологія проведення Конкурсу кращих практик місцевого самоврядування – інструменту, що покликаний сприяти підвищенню спроможності місцевих влад через виявлення, відзначення, популяризацію та поширення кращого досвіду місцевого розвитку.

Нам дуже приємно констатувати, що започаткований в Україні за допомогою Ради Європи Кон-

курс «Кращі практики місцевого самоврядування» за п'ятилітню історію проведення завоював сталий авторитет, набув неабиякої популярності та став традиційним.

У 2016 році Конкурс вже втретє було проведено під егідою Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, що безсумнівно додало йому ваги. Успішна історія Конкурсу та наміри Мінрегіону й надалі продовжувати його проведення дають усі підстави констатувати, що Конкурс набув необхідної сталості та добре виконує свою роль, сприяючи зміцненню українського місцевого самоврядування.

У цій збірці, щорічний випуск якої вже також став традиційним, представлені практики-переможці Конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування» у 2016 році. Кожна з тем минулорічного Конкурсу була надзвичайно актуальною, а кожна практика-переможець – оригінальною та цінною. Відтак можна сподіватися, що ця збірка буде цікавою та корисною для всіх, хто займається питаннями регіонального та місцевого розвитку. Саме тому Рада Європи вчергове сприяє підготовці та розповсюдженню цієї збірки, сформованої за результатами чергового Конкурсу.

На переможців і фіналістів Конкурсу 2016 року ще чекає ціла низка заходів: участь авторів кращих практик-переможців у навчальній поїздки до однієї з країн-членів Ради Європи, серія тематичних семінарів з обміну досвідом між представниками органів місцевого самоврядування, серія прес-турів тощо.

Як бачимо, цикл Конкурсу 2016 року ще продовжується, а паралельно вже стартує новий Конкурс 2017 року. Така неперервність, на наш погляд, є ще одним свідченням сталості та незворотності процесів реформування українського самоврядування, практичного руху України в бік європейської інтеграції.

*Адміністративна
будівля Ради Європи
«Палац Європи»
(м. Страсбург,
Франція)*

Нещодавно (у лютому), коли у штаб-квартирі Ради Європи у Страсбурзі відбулася презентація перших досягнень реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади в Україні, Генеральний секретар Ради Європи Торбйорн ЯГЛАНД зауважив, що децентралізація залишається надзвичайно важливою частиною процесу політичного врегулювання ситуації в Україні, а також завірив у продовженні постійної підтримки з боку Ради Європи процесів децентралізації з метою забезпечення повної відповідності українського законодавства принципам Європейської хартії місцевого самоврядування.

Вкрай важливо, що громадяни України також вже повірили реформам. Про це переконливо свідчать результати соціологічного дослідження,

нещодавно проведеного за підтримки Ради Європи: дві третини опитаних громадян України переконані, що реформу потрібно впроваджувати, дві третини українців відчували зміни на краще чи очікують на них, у два з половиною рази порівняно з минулим роком зросла кількість людей, які відзначали зміни на краще у своєму населеному пункті.

Тож співробітництво Ради Європи з Україною продовжується, розвивається і дає відчутні результати. Ми упевнені, що кінцевим результатом нашої співпраці буде становлення в Україні місцевого самоврядування європейського зразка, а кращі практики українського місцевого самоврядування неодмінно будуть практиками європейського рівня.

Тема І.

СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

КРАЦІ ПРАКТИКИ МІСТ

Відновлення ковальського мистецтва як одного з найстаріших елементів економічного зростання міста. Івано-Франківська міська рада

Проект, який реалізовувався за співфінансування ЄС, мав на меті підтримку і зміцнення професійних асоціацій і мереж ковальського мистецтва як одного з найстаріших елементів і чинників розвитку міської економіки. Заходи були спрямовані на розвиток підприємництва та створення робочих місць у сфері культури, залучення молоді до вивчення народних ремесел, підвищення туристичної привабливості міста.

ПЕРЕДУМОВИ

Ковальство є багатогранним творчим ремеслом, його вироби мають не лише практичне, а й естетичне значення. Цей вид діяльності є як матеріалозатратним, так і працезатратним. Щоб стати майстром-ковалем, потрібно багато терпіння, фантазії, наснаги. Сьогодні ковальство набуває комерційного значення, хоча займатися цією справою не просто. Талановиті люди, переважно, не мають маркетингового хисту і тому сприймають це ремесло як хобі.

Оскільки в Івано-Франківську обліковано майже три тисячі безробітних, які мають економічну або іншу освіту, а ринок праці таких фахівців переповнений, стало очевидно, що доцільно шукати для них нові форми самозайнятості.

ПРАКТИКА

Управління економічного та інтеграційного розвитку міської ради у партнерстві з громадськими організаціями у 2013 році почало реалізовувати Проект, спрямований на відродження ковальського мистецтва шляхом навчання цього ремеслу незайнятих, схильних до творчості людей і молоді на уроках трудового навчання, літніх школах.

Грант на реалізацію Проекту надав Європейський Союз.

Міська влада Івано-Франківська завжди приділяє велику увагу зміцненню потенціалу діячів культури для розвитку динамічного культурного сектору та стимуляції економічного зростання і збалансованого розвитку громади. Тому цей Проект цілком відповідав потребам міста, визначеним при стратегічному плануванні його розвитку. Окрім того, підтримка та заохочення підприємництва у сфері культури були передбачені в міських цільових програмах: «Програма економічного та соціального розвитку міста Івано-Франківська на 2013 рік та основні напрямки розвитку на 2014–2015 роки», «Програма підтримки малого підприємництва в м. Івано-Франківську на 2013–2014 роки», «Програма розвитку туристичної галузі міста Івано-Франківська на 2012–2015 роки», «Програма зайнятості населення міста Івано-Франківська на період до 2017 року» та інших.

Головними партнерами Проекту, який тривав майже 30 місяців, виступили Управління економічного та інтеграційного розвитку, ГО «Центр муніципального та регіонального розвитку – ресурсний центр», а також ГО «Свято ковалів».

Мета Проекту: підтримка і зміцнення професійних асоціацій і мереж ковальського мистецтва як одного з найстаріших елементів економічного зростання.

Цільова аудиторія: суб'єкти культурного сектору, діяльність яких пов'язана із ковальством;

Фестиваль
"Свято ковалів"

безробітні, які мають відповідні творчі здібності; молодь; жителі міста і туристи як потенційні клієнти підприємництва у культурному секторі; органи місцевого самоврядування.

Партнери Проекту визначили такі головні завдання:

- підвищення кваліфікації і компетентності мистецьких суб'єктів, що беруть участь у створенні, виробництві, дистрибуції, продажі ковальських виробів з металу;
- сприяння у збуті товарів ковальського мистецтва;
- підтримка передачі знань, обміну досвідом і передовою практикою серед діячів ковальського мистецтва;
- створення додаткових робочих місць, організація фестивалів, участь у конкурсних і тендерних пропозиціях, участь у спільному з місцевою владою плануванні через створення дорадчого комітету.

За час реалізації Проекту здійснено великий комплекс цільових заходів.

Сприяння економічній активності у сфері культури:

- для підтримки місцевих товаровиробників, народних майстрів і підприємців придбано 38 дерев'яних павільйонів;
- у міському бізнес-інкубаторі створено 10 офісних місць для нових суб'єктів підприємницької діяльності;
- створено спеціальний онлайн-магазин товарів ковальського мистецтва;

- організовано 4 торгових заклади для продажу виробів народного та ковальського мистецтва.

Сприяння навчанню ковальській справі:

- створено стаціонарне ковальське робоче місце, оснащене спеціальним обладнанням (наковальні, лецата, ковальське горно, витяжка), стендами та іншими технічними засобами, необхідними для проведення майстер-класів і виставкової діяльності;
- для безробітних систематично працювали майстер-класи;
- для школярів проводилися факультативи та оглядові візити;
- для молоді організувалися літні школи народних ремесел;
- придбано обладнання для лазерної різки металу для Вищого професійного училища № 21.

Сприяння розвитку культурного сектору, підтримка мереж ковальського мистецтва:

- у галереї «Бастіон» започатковано постійно діючу виставку ковальського мистецтва;
- протягом трьох років надавалася підтримка міжнародному фестивалю «Свято ковалів», у рамках якого відбувалися засідання круглих столів;
- проводилися загальноміські конкурси серед молодих ковалів на кращий мистецький виріб з металу, а також зліт ковальських майстерень;

- проект представлено на міжнародних зустрічах «Кола ковальських міст Європи» (Ring of European Cities of Iron Works);
- підсумковий Форум Проекту став окремою культурною подією в місті.

Сприяння покращенню благоустрою та іміджу міста:

- силами учасників Проекту розроблено дизайн та оформлено мистецькими виробами із металу «Острів кохання» на міському озері.

Налагодження діалогу та співпраці з міською владою:

- партнерство у Проекті між громадським сектором і владою дало поштовх до створення дорадчого комітету з питань збереження та розвитку народних промислів і ремесел при Івано-Франківському міському голові.

Привернення уваги широкої громадськості до традиційного народного ремесла:

- реалізація Проекту супроводжувалася активною інформаційною кампанією, заходи та діяльність висвітлювалися на телебаченні, радіо, в газетах. Створенню позитивного іміджу Проекту сприяло поширення промоційних відеороликів, рекламних постерів, листівок;
- у рамках Проекту видано методичну брошуру кращих практик відновлення ковальського мистецтва в Івано-Франківську та буклет «Ковальське мистецтво в Івано-Франківську».

Бюджет проекту складає 445 141,5 євро, з яких: грант ЄС – 346 231,06 євро (77,8%), внесок місь-

кого бюджету Івано-Франківська – 98 910,44 євро (22,2%).

РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація Проекту стала вагомим внеском у розвиток ковальського мистецтва в Івано-Франківську, відкрила його потенціал у культурній, економічній та освітній сферах. У результаті – заохочено розвиток підприємництва у сфері культури, збільшено державні і приватні інвестиції у ковальське ремесло, посилено спроможність асоціації ковалів, заохочено молодь до народно-го ремесла.

Завдяки Проекту майстри-ковалі отримали, окрім покращення умов роботи, підвищений статус і визнання. Зросли їх навички і компетенції у виробництві, продажі та управлінні щодо ковальських товарів і послуг. Одним словом, посилилася професіоналізація в культурному секторі. Інтернет-магазин ковальських виробів забезпечує доступ до ринку культурних товарів для ковальських виробів і послуг.

Позитивним чином заходи Проекту вплинули й на економічне зростання. Так, за рахунок підприємств малого бізнесу, серед яких і ті, що працюють у сфері культури та народних ремесел, у I півріччі 2016 року до міського бюджету від єдиного податку надійшло коштів на 140% більше, ніж за аналогічний період 2015 року.

Результатом Проекту стало створення 50 нових робочих місць і заснування 27 суб'єктів підприємницької діяльності в культурному секторі міста.

Завдяки фестивалю «Свято ковалів», ярмаркам та іншим заходам на 160 % зросла кількість ту-

Кована композиція «Арка мрій»

Конкурс серед молодих ковалів на кращий мистецький виріб з металу

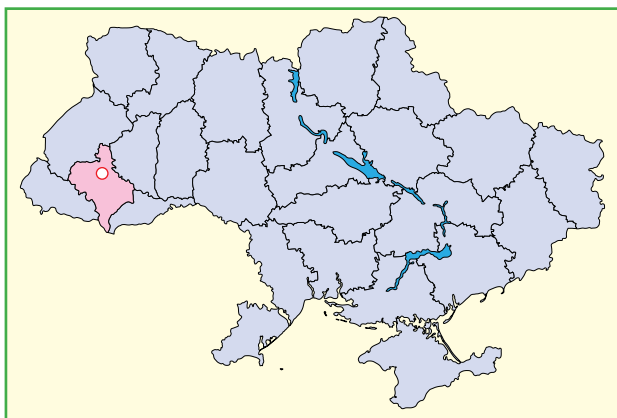
ристів у I півріччі 2016 року в порівнянні з 2015 роком. Також сприяє туристичній привабливості постійно діюча виставка у галереї «Бастіон».

У ході реалізації Проекту налагоджена тісна співпраця виконавчого комітету міської ради, громадських організацій, освітніх закладів, ЗМІ, міського центру зайнятості, міського центру дозвілля дітей та юнацтва і багатьох інших організацій.

Довготривалі наслідки та результати Проекту сприятимуть розвитку традиційних народних ремесел та активізації місцевої економіки. Так, й надалі проводитимуться фестиваль «Свято ковалів» і супутні заходи, літня школа народних ремесел, конкурси серед молодих ковалів. А придбані за кошти Проекту павільйони слугувати-

муть для ярмаркової діяльності. Майстер-класи ковальського мистецтва організовуватимуться у стаціонарному робочому ковальському місці. Учні ВПУ № 21 навчатимуться техніці лазерної різки металу. Продовжить діяльність й дорадчий комітет з питань збереження та розвитку народних промислів і ремесел при Івано-Франківському міському голові – за підсумками проекту готуються рекомендації для міських цільових програм з метою підтримки та заохочення підприємництва у сфері культури.

Окремо варто наголосити, що ця практика поширена та використовується у містах «Кола ковальських міст Європи» (Ring of European Cities of Iron Works).

КОНТАКТИ

Автор практики:

БІЛИК Богдан Іванович,

заступник Івано-Франківського міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради

тел. +380 (342) 78-41-10

моб. +380 (50) 372-86-85

e-mail: bilyk@mvk.if.ua

Орган місцевого самоврядування:

Управління економічного та інтеграційного розвитку виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради
вул. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ,
Івано-Франківська область, 76004, Україна
тел. +380 (342) 55-18-45
Факс: +380 (342) 55-19-55
e-mail: uzzt@mvk.if.ua
<http://www.mrada.if.ua/>

Малому бізнесу – шанс для розвитку!

Тростянецька міська рада

Тростянецького району Сумської області

Міська рада реалізувала комплекс заходів з метою розширення можливостей малого і середнього підприємництва. Завдяки налагодженій співпраці влади і бізнесу на ринках міста створено належні умови торгівлі та покращено обслуговування споживачів. Прозорі та демократичні процедури започаткування власної справи унеможливили будь-які корупційні ризики. Практика сприяє створенню нових робочих місць і, відповідно, наповненню бюджетів всіх рівнів.

ПЕРЕДУМОВИ

До лютого 2016 року «Тростянецький ринок» був комунальним підприємством Тростянецької районної ради. Протягом останніх п'ятнадцяти років ринок «Денний» (вул. Вознесенська) і ринок «Центральний» (вул. Набережна), які обслуговувало підприємство, знаходилися у занедбаному стані. Протягом довгого часу не оновлювалася матеріальна база, не проводився благоустрій території торговельних майданчиків, не лагодилася зливово каналізація. Через такий стан покупці майже не мали змоги пересуватися ринком – восени та весною стояли дощові води, взимку не вивозився сніг. Через аварійний стан молочного та м'ясного павільйонів – відсутність опалення, протікаюча покрівля, застарілі двері та вікна – перебування у них продавців і покупців у холодну пору року було практично неможливим. У результаті ринки працювали лише півдня. Окрім того, гостро стояло питання користування майном ринку (кіосками) – жоден підприємець не мав договірних відносин з дирекцією ринку, а ті, хто самостійно встановив торгові павільйони та кіоски, не мали жодних дозвільних та інших документів.

Такий стан справ на міському ринку призвів до того, що кількість підприємців постійно зменшувалася, якість обслуговування була незадовільною, а підприємство стало збитковим.

ПРАКТИКА

У лютому 2016 року за наполяганнями депутатів міської і районної рад підприємство «Тростянецький ринок» передано з комунальної власності районної ради у комунальну власність Тростянецької міської ради.

Новопризначене керівництво підприємства відразу взялося за вирішення проблеми ринку у співпраці з міською владою.

Тростянецька міська рада розробила комплекс заходів для поліпшення стану міського ринку і почала його поетапно реалізовувати.

На першому етапі проводилися зустрічі з підприємцями, які працюють на ринках міста, з метою детального вивчення проблем і напрацювання шляхів їх розв'язання. У результаті розроблено та презентовано план розвитку підприємства.

Наступним кроком стало внесення змін до бюджету міста Тростянця щодо надання фінансової підтримки КП «Тростянецький ринок» у розмірі 850 тис. грн для проведення ремонтних робіт. Кошти витрачені на приведення до ладу ринків, які обслуговує КП:

- на ринку «Центральний» – на капітальний ремонт м'ясного та молочного павільйонів, вбиральні; придбання оргтехніки і пральної машини; облаштування торговельних рядів тротуарною плиткою тощо;
- на ринку «Денний» – на проведення підготовчих робіт для установки торговельних павільйонів (земляні роботи, вивезення землі, грейдеравання, підсипка щебенем); придбання та встановлення ліхтарів і ящиків для квітів; поточний ремонт автостоянки та облаштування тротуару.

Загалом протягом року на ремонтні та відновлювальні роботи на ринках «Центральний» і «Денний», з урахуванням благоустрою території навколо них, з міського бюджету витрачено 1175,8 тис. грн.

Проект ринку

За цей час приведено у відповідність до чинного законодавства відносини з підприємцями, які працюють на ринках – укладено договори оренди кіосків і торговельних павільйонів.

Маючи на меті стимулювання розвитку КП «Тростянецький ринок» і підтримку малого бізнесу, Тростянецька міська рада прийняла рішення про звільнення підприємства від плати за користування земельними ділянками (земельного податку), на яких розташовані ринки «Центральний» і «Денний». Завдяки цьому податкове навантаження підприємців, які там працюють, зменшено на загальну суму 32 651,0 грн на місяць.

Реалізація всіх заходів у комплексі дозволила поліпшити умови праці підприємців і покращити якість обслуговування споживачів на ринках міста. У результаті на ринку «Центральному» щоденна кількість торгуючих збільшилась на 50–70 осіб, залежно від дня тижня, і, відповідно, зросла кількість покупців. Таким чином, доходи підприємства суттєво збільшилися: якщо у 2015 році плата за користування торговими місцями складала 313,4 тис. грн, то тільки за лютий-вересень 2016 року – вже 545,3 тис. грн.

Важливим кроком стало рішення щодо заміни на ринку «Денному» застарілих кіосків на сучасні європейські павільйони, більш зручні для продавців і покупців. Міська влада узгодила з підприємцями загальну концепцію розміщення всього комплексу торговельних об'єктів на ринку – зовнішній вигляд, площа кожної малої архітектурної форми (МАФу), інфраструктура навколо. Після цього Тростянецька міська рада розробила та затвердила «Схему розміщення тимчасових споруд (торговельних павільйонів) на ринку

«Денний»», якою визначено 43 місця для встановлення, розміри та архітектурні типи тимчасових споруд. Раніше торговці працювали у кіосках процею 6 кв. м, а нова Схема передбачила сучасні павільйони площею 25 і 30 кв. м. У такий спосіб територія ринку використовується ефективніше, підприємці отримали змогу краще представити свій товар, а споживачі – зручні умови та якісне обслуговування.

Для забезпечення максимального поширення інформації і прозорості виділення місць детальна інформація щодо «Схеми розміщення тимчасових споруд (торговельних павільйонів) на денному ринку» розміщена на стендах у холі міської ради та на сайті міської ради. З малими підприємцями міста проведено три наради для роз'яснення процедури отримання паспорта прив'язки тимчасової споруди та безпосередньо встановлення МАФів. Такі заходи дозволили досягти відкритості процесу. Отримати паспорти прив'язки тимчасових споруд підприємці змогли через Центр надання адміністративних послуг протягом десяти днів після подачі документів. Так, у березні–серпні 2016 року міська рада видала 43 паспорти прив'язки тимчасових споруд, а станом на 30 вересня 2016 року всі зазначені тимчасові споруди вже були встановлені. При цьому, підприємці погодилися встановлювати МАФи за власний рахунок, оскільки вони ставали їх власністю, а місто виконало роботи з благоустрою прилеглої території та облаштування автостоянки.

Завдяки Схемі на ринку «Денний» створено 56 нових робочих місць, оскільки торгові павільйони тепер обслуговують покупців повний робочий день (з 8 до 22 години).

Варто зазначити, що на цьому ринку створено належні умови й для жителів міста, які продають власну продукцію – облаштовано зручні столи з навісами.

Всього за лютий–вересень 2016 року у ринку міста інвестовано 6 335,80 тис. грн, з яких 1 175,80 тис. грн – кошти міського бюджету, 5 160,0 тис. грн – гроші підприємців.

РЕЗУЛЬТАТИ

За період з лютого по вересень 2016 року в результаті комплексу заходів, які провела Тростянецька міська рада спільно з дирекцією КП «Тростянецький ринок», на ринках міста створено 126 нових робочих місць і зросли надходження

до міського бюджету за статтею «Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва»:

- на ринку «Центральний» створено 70 робочих місць, надходження зросли на 19 292 грн на місяць;
- на ринку «Денний» створено 56 робочих місць (13 з них – у результаті реєстрації фізичних осіб-підприємців), надходження зросли на 3 582,8 грн на місяць.

Окрім того, 43 наймані працівники, які забезпечують щоденну роботу 43 торгових павільйонів з 8 до 22 год., щомісяця поповнюють місцевий і державний бюджети на 11 223,0 грн, сплачуючи податок з доходів фізичних осіб.

Загалом, завдяки реалізації у Тростянці комплексу заходів, спрямованих на підтримку підпри-

Ринок до реконструкції

Ринок після реконструкції

ТЕМА І. СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

ємництва, бюджети всіх рівнів поповнюються на 34 097,8 грн на місяць, або на 409 173,6 грн на рік.

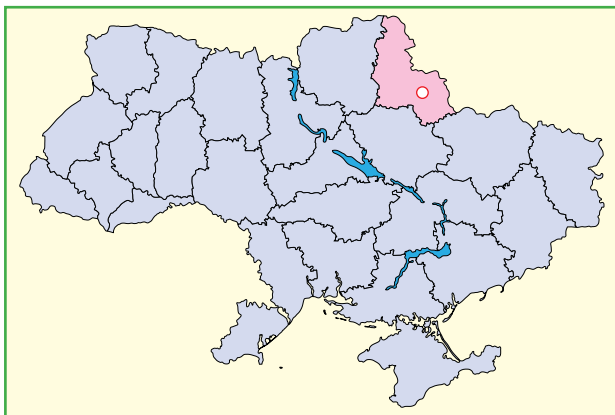
Відкритість процесу створення «Схеми розміщення тимчасових споруд (торговельних павільйонів) на ринку «Денний», прозорість отримання паспорта прив'язки МАФу та антикорупційні заходи дали змогу створити оптимально зручний як для споживачів, так і для підприємців новий торговельний майданчик на ринку «Денний» європейського рівня. Місце на ньому мали змогу прозоро отримати всі бажані суб'єкти господарювання.

Завдяки ремонтним роботам оновлений ринок «Центральний», на якому наявна тенденція до

збільшення кількості торгуючих. Тепер підприємство «Тростянецький ринок» є прибутковим.

Досягти якісних змін на ринках міста вдалося завдяки тому, що було розпочато діалог влади з підприємцями. Керівництво міста почуло проблеми та потреби бізнесу, розробило алгоритм дій і планово та прозоро його виконала. Такий підхід посилив довіру до влади, наслідком чого стало вкладення підприємцями коштів у торговельний майданчик «Денного».

Отже, кожна громада має можливості для успішного розвитку за умови, що влада буде прислуховуватись до потреб бізнесу, а бізнес, у свою чергу, матиме бажання розвиватися.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ЗЛЕПКО Володимир Анатолійович,

начальник відділу економічного розвитку,
залучення інвестицій і міжнародної діяльності
апарату Тростянецької міської ради
тел. +380 (5458) 5-13-50
моб. +380 (66) 263-59-50
e-mail: zlepkov@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Тростянецька міська рада Сумської області
вул. Миру, 6, м. Тростянець,
Тростянецький район, Сумська область,
42600, Україна
тел. +380 (5458) 5-13-50
e-mail: mail@trostyanets-miskrada.gov.ua
<http://www.trostyanets-miskrada.gov.ua/>

Створення та діяльність Центру підтримки підприємництва у м. Коростень.

Коростенська міська рада Житомирської області

Центр підтримки підприємництва діє в трьох адміністративних одиницях Житомирської області: Центральний офіс – у м. Коростень, та пункти – у м. Овруч і смт Лугини. Робота Центру, створеного за допомогою міжнародних проектів, спрямована на покращення бізнес-клімату та підвищення потенціалу підприємництва в регіоні. Його головним завданням є надання підприємцям-початківцям оптимального комплексу інформаційних і консультаційних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ

Місто Коростень є найбільшим населеним пунктом у зоні добровільного відселення з території, що постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також регіональним економічним і культурним центром для жителів кількох сусідніх районів.

Через близькість Києва, який має високий інвестиційний потенціал, з регіону виїжджають висококваліфіковані фахівці, і це додатково знижує його привабливість.

Економічна криза різко послабила матеріальне становище і соціальну захищеність жителів регіону, багато хто втратив роботу та власний бізнес. Особливо потерпають неконкурентоспроможні групи населення – молодь, яка не має досвіду роботи, матері з малими дітьми, вимушені переселенці, люди з інвалідністю.

Одним із найбільш ефективних шляхів підвищення добробуту жителів регіону є організація їх самозайнятості. Залучення громадян до підприємницької діяльності може дати засоби для існування не тільки самим підприємцям, а й створити нові робочі місця.

ПРАКТИКА

У рамках проекту технічної допомоги Польської Агенції Розвитку Підприємництва (ПАРП) і Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН) «Розвиток місцевого потенціалу для підтримки малого та середнього підприємництва на територіях, що постраждали від Чорнобильської катастрофи, шляхом розбудови місцевої інфраструктури під-

тримки бізнесу» організовано Центр підтримки підприємництва, який складається з Центрального офісу у м. Коростень та двох пунктів у м. Овруч та смт Лугини.

Ініціатором проекту виступила Коростенська міська рада, маючи успішний попередній досвід співпраці з ПРООН в Україні. Так, раніше була реалізована спільна програма «Відродження і розвиток», спрямована на підтримку територій, які зазнали радіаційного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС.

Діяльність Центру спрямована на інформаційну та юридичну підтримку, консультування суб'єктів малого підприємництва, підприємців-початківців і всіх бажаючих відкрити власну справу, підвищення їх фінансової грамотності та професійних навичок ведення бізнесу.

У Центрі сформовано коло експертів з числа фахівців державних органів та органів місцевого самоврядування, а також експертів з бізнес-середовища, які надають безкоштовні фахові консультації з юридичних, фінансових, бухгалтерських, адміністративних та інших питань щодо ведення бізнесу. Також тут створено систему оперативного зв'язку та забезпечено проведення онлайн конференцій.

У серпні 2015 року за підтримки ПРООН реалізовано проект «Розбудова спроможності Коростенського Центру підтримки підприємництва у формуванні сприятливого бізнес-клімату у регіоні» та підписано грантову угоду. У рамках її реалізації розроблено Концепцію регіональної програми підтримки малого і се-

Круглий стіл в місті Коростені на тему «Розвиток малого бізнесу: не чекаючи на «реформи». Загальне фото всіх учасників заходу (22 травня 2015 року)

реднього підприємництва на 2016–2017 роки, яка охоплює м. Коростень, м. Овруч, смт Лугини та відповідні райони. Також проведено дослідження перспективних напрямків малого та середнього бізнесу в регіоні, результати якого використовуються під час розробки місцевих програм розвитку. Для школярів ведеться факультативна програма «Започаткування власної справи» з вивчення основ ведення підприємницької діяльності. При Центрі підтримки підприємництва діє тренінг-центр, який проводить навчальні модулі для підприємців-початківців «Зростання у власній справі».

У 2015 році в рамках проекту «Польська допомога» підприємці міста і фахівці Центру з м. Коростень і пунктів з м. Овруч та смт Лугини з метою отримання досвіду підтримки підприємництва відвідали Польщу. Результатом поїздки став семінар для підприємців регіону щодо базових основ ведення бізнесу на ринку Євросоюзу.

На відкриття Центру підтримки підприємництва в м. Коростені та пунктів у м. Овруч і смт Лугини ПАРП і ПРООН виділено 294,3 тис. грн. Коростенська міська рада надала приміщення для Центру та у рамках міської Програми підтримки розвитку малого підприємництва на 2015–2017 роки виділила кошти на оплату послуг консультантів: 31,8 тис. грн у 2015 році та 48,0 тис. грн у 2016 році.

РЕЗУЛЬТАТИ

Центр підтримки підприємництва має на меті задоволення запитів підприємців-початківців регіону на отримання необхідних навичок з ведення бізнесу.

З червня 2015 року по червень 2016 року до Центру звернулось понад 100 осіб, які отримали консультації з різноманітних питань започаткування власної справи та ведення бізнесу. Протягом року організовано шість засідань фокус-груп

Керівник Коростенського ЦПП Володимир Боровков під час надання консультації в режимі скайп-конференції

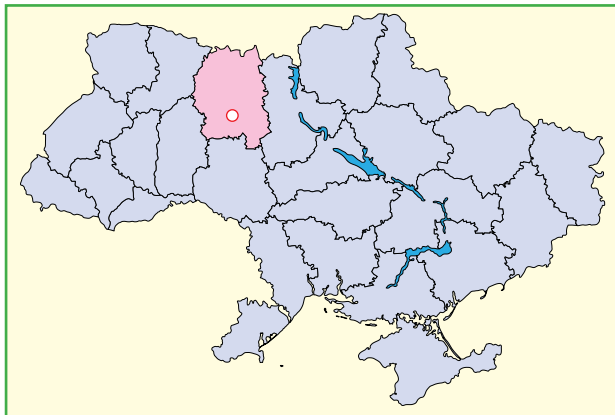

(окремо підприємці та споживачі) у м. Коростені, м. Овруч і смт Лугини.

Спеціально підготовлені тренери ведуть у Центрі факультативну програму для школярів «Започаткування власної справи» з вивчення основ ведення підприємницької діяльності. Також тут діє тренінг-центр, який проводить навчальні модулі для підприємців-початківців «Зростання у власній справі».

На сайті Центру та його сторінках у соціальних мережах постійно публікується актуальна інформація.

У 2016 році продовжено співпрацю з ПАРП щодо реалізації проекту «Будівництво регіональної інфраструктури бізнесу в Житомирській області», яким передбачено проведення навчальних семінарів для представників місцевого бізнесу, фахівців органів місцевого самоврядування та інших установ, які надають послуги підприємцям, а також проведення конференцій, надання консультативної підтримки польських експертів, навчальна поїздка до Польщі, створення коворкінг-центру тощо.

Коростенський Центр підтримки підприємництва налагодив тісні партнерські відносини з ГО «Агенція регіонального розвитку», Коростенською регіональною асоціацією приватних підприємців і фахівцями державних структур.

Фахівці Коростенського Центру підтримки підприємництва неодноразово презентували власний досвід на різноманітних конференціях, круглих столах, семінарах, робочих зустрічах, учасниками яких були представники з територій, що зазнали впливу наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, з Житомирщини, Чернігівщини та Київщини, представники міністерств і відомств, донорів, проектів і громадських організацій, що займаються проблемами підтримки розвитку підприємництва в Україні.

Співпраця з Республікою Польща в рамках програми «Польська допомога з розвитку – 2016» продовжилася новим проектом «Підвищення інвестиційної привабливості України та конкурентоспроможності регіонів», спрямований на розбудову індустріального парку «Коростень» як одного з чинників розвитку підприємництва.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ЛИСКОВА Наталія Анатоліївна,
начальник відділу місцевого економічного розвитку Управління економіки виконавчого комітету Коростенської міської ради
тел. +380 (4142) 4-10-20
моб. +380 (67) 411-10-20
e-mail: liskova@ukr.net

Контактна особа:

БОРОВКОВ Володимир Валентинович,
керівник Коростенського центру підтримки підприємництва
тел. +380 (4142) 4-79-14
моб. +380 (98) 338-37-70
e-mail: volodymyrborovkov@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Коростенська міська рада
вул. Грушевського, 22, м. Коростень,
Житомирська область, 11500, Україна
тел. +380 (4142) 4-40-01
тел. +380 (4142) 4-10-20
тел. +380 (4142) 5-01-44
e-mail: kor.ekonom@gmail.com
<http://www.korosten.in.ua/miska-rada/>

Реконструкція парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк курорту» м. Моршин. Моршинська міська рада Львівської області

У Моршині реалізовано проект з відновлення старовинного міського парку, на фінансування якого міська влада залучила кошти з різних джерел – грант, Державний фонд регіонального розвитку, місцевий бюджет. А для його обслуговування створено нове комунальне підприємство і, відповідно, нові робочі місця.

ПЕРЕДУМОВИ

Парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення у Моршині закладено у 1878 році. Через відсутність фінансування роботи з реконструкції, модернізації чи будівництва в парку практично не проводились ще з початку 90-х років минулого сторіччя, що призвело до його незадовільного стану та негативних екологічних наслідків.

Парк потребував відновлення та реконструкції як для покращення умов культурного відпочинку жителів і гостей міста, так і з метою збереження природоохоронного об'єкта.

На замовлення Моршинської міської ради спеціалісти кафедри лісової таксації та лісовпорядкування через ботанічний сад Національного лісотехнічного університету України провели інвентаризацію зелених насаджень і ландшафтну оцінку території парку.

У 2012 році ТзОВ БК «Кристал-Захід» зробило проектно-кошторисну документацію реконструкції парку. Автором проекту є відомий львівський архітектор В.С. Марченко, член-кореспондент Української Академії архітектури, лауреат Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка та Державної премії України в галузі архітектури, автор проектів Парку ім. І. Франка та Стрийського парку у Львові.

Таким чином, передумови для реконструкції парку були створені, але невирішеним залишається питання фінансування проекту.

ПРАКТИКА

Моршинська міська рада спільно з польським містом-побратимом Горинець-Здруй у рамках другого набору проектів транскордонного співробітництва програми добросусідства «Поль-

ща–Білорусь–Україна 2007–2013» підготувала та подала для фінансування за рахунок коштів Європейського фонду регіонального розвитку проект РВU/353/11 «Розвиток курортів Горинець-Здруй і Моршин – шанс на активізацію польсько-українського прикордоння» («The development of spatowns Horynca-Zdrojand Morshyn chance to activation of the Polish-Ukrainian border The development of spatowns Horynca-Zdrojand Morshyn chance to activation of the Polish-Ukrainian border») на загальну суму 4,4 млн євро, з яких кошти ЄФРР – 4,0 млн євро. Цей проект передбачав розвиток інфраструктури курортних міст, зокрема реконструкцію міського парку в місті Горинець-Здруй і пам'ятки садово-паркового мистецтва «Парк-курорт» міста Моршин.

Проект реконструкції парку у Моршині розроблено на підставі завдання на проектування Моршинської міської ради, містобудівного обґрунтування з використанням матеріалів топографо-геодезичних вишукувань, матеріалів технічного звіту з інвентаризації зелених насаджень і проекту землеустрою, виконаного ТзОВ «Інститут геоінформаційних систем». Підрядною організацією виступило ТзОВ «Облсількомунгосп».

Координацію діяльності проекту, який реалізовувався з січня 2014 року до червня 2016 року, здійснювали представники громадськості.

Партнерами проекту стали Моршинська міська рада, Агенція регіонального розвитку та європейської інтеграції, гміна Горинець-Здруй (Польща).

Проект реалізовувався на умовах співфінансування, його загальний бюджет становить 29 043,249 тис. грн. Кошти залучено з таких джерел:

- грант ЄС – 23 350,61095 тис. грн;
- Державний фонд регіонального розвитку – 2 284,326 тис. грн;

Літній амфітеатр

- Фонд охорони навколишнього природного середовища Львівської області – 747,881 тис. грн;
- міський бюджет Моршина складає 2 660,43105 тис. грн.

На першому етапі проведено ландшафтнотаксаційну оцінку зелених насаджень; зафіксовано розміщення особин деревно-чагарникових рослин і трав'янистого вкриття; визначено ботанічні таксономічні назви українською та латинською мовами для всіх наявних 80 таксонів деревних і чагарникових рослин; встановлено якісний стан рослин; виконано оцінку санітарного стану дерев і кущів, за результатами якої було запропоновано господарські заходи з оздоровлення деревної і кущової рослинності.

У рамках проекту в парку розроблено ландшафтно-архітектурне зонування території і визначено аванзону головної алеї, пейзажні зони: амфітеатральний комплекс, ігровий майданчик, спортмайданчик, велотрек.

Для врахування думки жителів міста проект неодноразово виносився на громадське обговорення. Особливого резонансу набуло питання розміщення вбиралень і реконструкції ротонди «старого бювету», який є символом Моршина. Досягти згоди було вкрай важко, адже думки розходилися. Але після декількох зустрічей і перемовин міської влади з громадськістю вдалося знайти компромісне рішення.

Під час реалізації проекту випущено промоційний фільм про будівництво курорту Моршин і його видатних особистостей, виготовлено дво-

мовні українсько-польські листівки про проект, інформаційно-промоційні таблиці з картою моршинського парку для туристів, розроблено та визначено чотири маршрути для нордичної оздоровчої ходьби.

РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті реалізації проекту «Парк курорту» м. Моршин перетворився на добре доглянутий міський парк, привабливий туристичний об'єкт для місцевих жителів, відпочивальників і туристів.

У рамках реконструкції на території парку виконано такі роботи:

- споруджено амфітеатральний комплекс, що складається з ротонди, двох роздягальень для артистів, відкритої літньої сцени на 320 місць;

Центральна клумба

ТЕМА І. СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

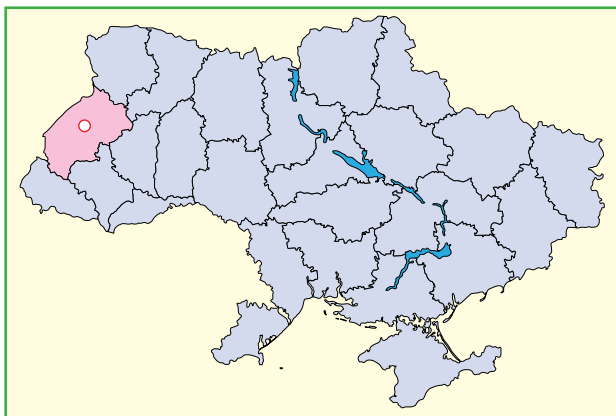
- влаштовано вхідну арку-колонату, прикрашену скульптурами левів,
- заощено центральну алею, стежки, велодоріжки;
- влаштовано ігровий і спортивний майданчики для дітей, велотрек;
- здійснено будівництво громадських вбиралень, у тому числі для людей з інвалідністю;
- прокладено дощову та дренажну каналізацію, колодязі, водопровід;
- реконструйовано мережу освітлення;
- визначено стежки для нордичної ходьби;
- встановлено паркові меблі, облаштовано клумби, газони, проведено висадку зелених насаджень тощо.

Реалізація проекту дала позитивний екологічний і природоохоронний ефект: підвищилася надійність відведення поверхневих і

господарсько-побутових стічних вод, що дозволяє уникати забруднення території парку та сприяє збереженню пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Важливим економічним наслідком проекту є створення для обслуговування парку комунального підприємства «Зелене місто», яке забезпечило 29 нових робочих місць. Також у рамках проекту придбано професійне спеціалізоване обладнання для догляду за парком (дорожній пилосос, газонокосарки, мотокоси, висоторіз, кущорізи, бензопили тощо), що дасть можливість якісно організувати постійне прибирання території.

Починаючи з червня 2016 року, в амфітеатральному комплексі під відкритим небом постійно проводяться різноманітні розважальні та мистецькі заходи для жителів і гостей міста – покази кінофільмів, виступи музичних колективів, конкурси, фестивалі, виставки, майстер-класи.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ЯНКІВ Юрій Ярославович,

перший заступник Моршинського міського голови
тел. +380 (3260) 6-10-12
e-mail: yanekx@ukr.net

Контактна особа:

ЧЕРНИХІВСЬКА Ірина Богданівна,

головний спеціаліст-енергоменеджер
відділу економіки, курорту та туризму
Моршинської міської ради
моб. +380 (63) 272-67-18
e-mail: ekonomika_morshin@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Моршинська міська рада
вул. І. Франка, 15, м. Моршин,
Львівська область, 82482, Україна
тел. +38 (03260) 6-02-02
e-mail: morshyn_rada@ukr.net
<http://www.morshyn-rada.gov.ua/>

Вільний простір для самореалізації жінок-переселенок та відкриття жіночого коворкінг-центру у м. Нікополь. Нікопольська міська рада Дніпропетровської області

Міська влада та громада Нікополя спільно реалізували проект, спрямований на допомогу жінкам з числа внутрішньо переміщених осіб у питаннях їх економічної адаптації на новому місці проживання: працевлаштування, відкриття власної справи, опанування нових спеціальностей. Наступним етапом стане відкриття коворкінг-центру, де жінки отримають безкоштовні місця для роботи над втіленням своїх бізнес-ідей.

ПЕРЕДУМОВИ

У Нікополі проживають близько 2,5 тис. внутрішньопереміщених осіб (ВПО) зі Сходу України та Криму. Ці люди переїхали на нове місце, практично нічого не маючи з собою, і щоденно стикаються з необхідністю вирішувати проблеми – від побутових до пошуку роботи. Особливо від незабезпеченості на ринку праці потерпають жінки із числа ВПО.

Влада і громада вирішили спільно допомогти їм інтегруватися у нормальне мирне життя –

надати можливість отримати нові спеціальності задля подальшого працевлаштування або відкрити власну справу.

ПРАКТИКА

Проект, спрямований на підтримку жінок з числа ВПО, спільно започаткували Нікопольська міська рада та Центр підтримки бізнесу, інвестицій та інновацій при Нікопольській Агенції регіонального розвитку.

Презентація проекту з ВПО на засіданні Координаційної ради з питань підприємництва

Довідково.

У спеціальному модульному містечку у Нікополі мешкають 142 вимушені переселенці, з них: 40 дітей, 26 чоловіків і 76 жінок, з яких 28 – працездатного віку

Ініціатори проекту вирішили взяти під опіку жінок з модульного містечка і допомогти їм самореалізуватися через економічну активність. Перш за все було проведено анкетування цих жінок з метою визначення проблем і можливих шляхів їх вирішення. За підсумками стало зрозуміло, що жінки з числа ВПО мають всі можливості для самозабезпечення та саморозвитку завдяки їх внутрішньому потенціалу та попередньому досвіду роботи.

Бізнес-школа «Шлях до успіху!», започаткована в рамках проекту для навчання цих жінок, провела шість занять за такими темами: «Абетка бізнесу», «Етика переговорів», «Податкове законодавство й бізнес», «Жінка та власний бізнес» тощо. Також спільно з волонтерами-професійними фахівцями проведено п'ять майстер-класів, на яких слухачки змогли навчитися сучасним професіям: косметолог, перукар, майстер манікюру-педікюру, модельєр.

У рамках бізнес-школи жінки змогли пройти курси комп'ютерної грамотності «ПК з нуля +

Інтернет» та отримати знання, необхідні для відкриття інтернет-магазину. Викладачами також стали волонтери.

Практичний психолог Центру підтримки бізнесу, інвестицій та інновацій надавав деяким жінкам з модульного містечка психологічну допомогу для підтримки сприятливого позитивного психоемоційного стану. У юриста вони могли отримати необхідні юридичні консультації.

Спільно з Нікопольським міськрайонним центром зайнятості для жінок з числа ВПО проведено три навчальних семінари за тематикою відкриття підприємницької діяльності. На цих заняттях вони дізналися, які види послуг у регіоні мають найбільший попит і тому можуть стати основою успішного власного бізнесу, а також про можливість відкрити підприємство за кошти Державного центру зайнятості.

Проект, який тривав з червня по вересень 2016 року, реалізовувався на волонтерських і благодійних засадах, його бюджет склав 45 тис. грн. Це – кошти благодійних внесків громадських організацій, приватних підприємців і Центру підтримки бізнесу, інвестицій та інновацій Нікопольської Агенції регіонального розвитку. Внеском Нікопольської міської ради та бюджетних установ міста стала волонтерська праця фахівців у вільний від роботи час.

Семінар з жінками учасницями проекту в Центрі зайнятості

РЕЗУЛЬТАТИ

Бізнес-школа «Шлях до успіху!» стала першою безкоштовною школою для внутрішньо переміщених осіб у Дніпропетровській області. Отримані знання допомогли трьом жінкам вже у вересні 2016 року написати бізнес-плани для започаткування підприємницької діяльності та подачі документів до Центру зайнятості на подальше фінансування їх ідей. Одна жінка зареєструвалася як ФОП і змогла отримати допомогу на відкриття власної справи від донорської організації за грантовою програмою для переселенців. На кошти міні-проєкту вона придбала обладнання, орендувала приміщення і відкрила швейне виробництво.

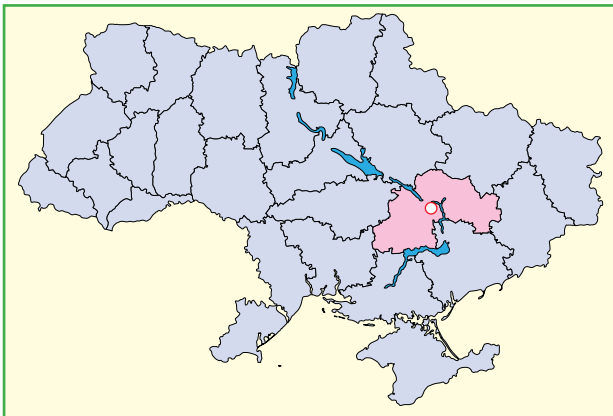
З проєктом почала співпрацювати Асоціація підприємців м. Нікополя. Три учасниці пройшли

стажування в успішних жінок, які мають власний бізнес, для подальшого працевлаштування до них на роботу.

Цей проєкт сприяв створенню у громаді нових робочих місць для економічно вразливих верств населення, зокрема, для жінок з числа ВПО.

Наступний етап – реалізація Проєкту з відкриттям першого жіночого коворкінг-центру – стане логічним продовженням діяльності, спрямованої на допомогу жінкам, які вже навчилися основам бізнесу. Вони отримають безкоштовні робочі місця й зможуть втілити в життя свої підприємницькі ідеї.

Фінансову підтримку на суму 400,0 тис. грн надасть Проєкт GIZ, а Фонд міжнародної солідарності «Fundacji Solidarności Międzynarodowej» висловив наміри безкоштовно передати п'ять комп'ютерів для потреб коворкінг-центру.

КОНТАКТИ

Автор практики:

БЛИЗНЮК Анжела Михайлівна,

директор ГО «Нікопольська Агенція
регіонального розвитку»

тел. +38 (0566) 25-06-58

моб. +380 (95) 626-05-22

e-mail: nard.lika19@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Нікопольська міська рада
вул. Електрометалургів, 3,
м. Нікополь,

Дніпропетровська область,
53200, Україна

тел. +380 (566) 24-26-45

e-mail: inform@nikopol.net

<http://www.nikopol-mrada.dp.gov.ua/>

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Стимулювання економічної активності, створення робочих місць. Горбівська сільська рада Куликівського району Чернігівської області

У селі Горбове знаходиться філія Приватного виробничо-торговельного підприємства «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» із переробки зерна на крупи та комбікорми (м. Чернігів). За ініціативи Горбівської сільської ради спільно з керівництвом підприємства підготовлено план дій з реорганізації філіалу підприємства та створення нових робочих місць.

ПЕРЕДУМОВИ

Демографічна ситуація на селі погіршується з кожним роком, зростає смертність населення, знижується рівень народжуваності. У середньому щороку кількість населення села Горбове зменшується на 50 осіб. Сільське населення старіє за віком. Причиною цих процесів є низький рівень зайнятості населення. Молодь залишає село, мігруючи у міста.

ПРАКТИКА

З метою створення нових робочих місць і вирішення проблеми зайнятості населення, і насамперед для того, аби зацікавити молодь залиша-

тися в громаді, вирішено вжити цілу заходів для залучення жителів села Горбове та сусідніх сіл до роботи на Приватному виробничо-торговельному підприємстві «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» (орієнтовна кількість – від 50 до 180 осіб), зокрема направити працівників підприємства на спеціальні курси відповідних спеціальностей і залучити учнів місцевої та сусідніх шкіл до навчання у м. Чернігів і м. Київ за визначеними спеціальностями за рахунок підприємства.

Довідково

Приватне виробничо-торговельне підприємство «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» засноване у 1992 році та є виробником та експортером круп'яної

Керівник практики “Стимулювання економічного розвитку, створення робочих місць” Горбівський сільський голова Трикашна О.М.

Будівництво млина на ПВТП «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» в с. Горбове, Куликівського району, Чернігівської області

продукції. Основна група товарів — крупи в асортименті: горох шліфований (цілий, колотий), крупа кукурудзяна, мука кукурудзяна, крупа пшоно шліфоване, комбікорми. Другим напрямком є оптова торгівля зерном, бобовими і продуктами харчування. Експорт складає 90% від товарообігу. Географія поставок товарів підприємства налічує 40 країн світу. Продукція відрізняється оптимальним співвідношенням «ціна/якість», високою біологічною та харчовою цінністю та призначається для безпосереднього споживання населенням і для промисловості. На підприємстві з 2011 року впроваджена система менеджменту якості ISO 9001. Зараз підприємство готується до сертифікації по системі безпечності харчових продуктів ISO 22000. Підприємство «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» є асоційованим членом Європейської асоціації розвитку бізнесу, членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація платників податків України», членом Торгово-промислової палати України і Чернігівської торгово-промислової палати та внесено до національного реєстру надійних партнерів.

Підприємство постійно займається доброчинністю. Основний напрям доброчинності — допомога Збройним Силам України, медичним закладам, Українському науково-дослідному інституту протезування, громадським організаціям, дітям-сиротам і дітям з малозабезпечених сімей, ветеранам Другої світової війни, культовим установам, а також молоді для навчання у вищих навчальних закладах за кошти підприємства.

Працівники сільської ради та підприємства проводили зустрічі, читали лекції, організували обговорення на сході громадян, засіданнях виконавчого комітету, сесіях ради, на святі села, у місцевій і сусідніх школах, переймали досвід на підприємствах-партнерах.

Дітей із малозабезпечених сімей залучено до безкоштовного навчання у навчальних закладах, що відповідають спеціалізації підприємства. Навчання студентів і курси спеціалістів у м. Чернігові та м. Києві проводилися за рахунок підприємства.

Сільська рада стала ініціатором придбання житла для молодих спеціалістів.

До цієї діяльності також долучилася громадська організація «Осередок місцевих ініціатив». Так, спільно з громадською організацією проводились громадські слухання у Горбівській і сусідніх громадах.

Сільська рада займалась організаційними питаннями щодо проведенню зустрічей, співбесід з окремими жителями з питань співпраці на підприємстві та сусідніми громадами. Всі заходи організувалися силами місцевої ради та громадської організації на громадських засадах, безкоштовно.

РЕЗУЛЬТАТИ

За останні 3 роки намітилась тенденція до зростання кількості населення в с. Горбове (2012 р. — 1090 жителів, 2016 р. — 1200). Однією з

ТЕМА І. СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ, СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

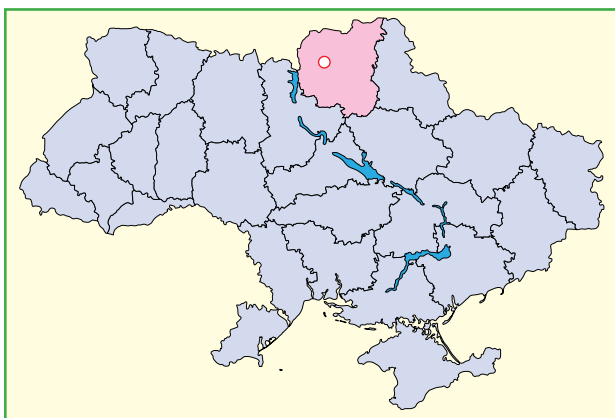
головних причин є те, що приблизно 40 % молоді стало залишатись жити у своїх громадах.

Пройшли навчання спеціалісти, а також студенти, які працюють чи будуть працювати на підприємстві. Молодь Горбівської громади та сусідніх сіл (с. Авдіївка, с. Виблі, с. Вершинова Муравійка, с. Бакланова Муравійка, смт Куликівка) навчаються у м. Чернігові та м. Києві. Після проходження навчання якість роботи працівників підприємства підвищується.

Жителі громади (90 осіб) отримали роботу на підприємстві. Триває ремонт і реконструкція при-

міщень підприємства з метою розширення виробництва і збільшення робочих місць до 180.

Головною перешкодою на шляху розвитку підприємства була недовіра людей. Проте у співпраці з Горбівською сільською радою, керівництвом Приватного виробничо-торговельного підприємства «ДЖІ-ЕН-ЕЛ» та Горбівською громадською організацією «Осередок місцевих ініціатив» цю перешкоду подолано. Майбутнє села сьогодні залежить від активної позиції місцевої влади та тісної співпраці громади з представниками бізнесу.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ТРИКАШНА Оксана Миколаївна,

Горбівський сільський голова

тел. +380 (4643) 2-34-10

моб. +380 (96) 422-04-00

e-mail: gorbovo@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Горбівська сільська рада

Куликівського району

Чернігівської області

вул. Миру, 97, с. Горбове,

Куликівський район,

Чернігівська область,

16311, Україна

тел. +380 (4643) 2-34-10

e-mail: gorbovo@ukr.net

Організація інформаційної політики щодо стимулювання економічної активності жителів громади. Черепинська сільська рада Черкаської області

Забезпечення жителів громади необхідною інформацією щодо сучасного економічного розвитку присадибних господарств є одним із шляхів підвищення їхнього добробуту через розвиток кооперативного руху, створення сімейних ферм і розширеного ведення особистого селянського господарства.

ПЕРЕДУМОВИ

Проблема зайнятості населення в сільських населених пунктах є нині дуже актуальною і важливою, адже від цього залежить добробут кожної сільської родини. Усвідомлюючи це, виконавчий комітет сільської ради актизував роботу над вирішенням цієї проблеми.

Населення громади в цілому налічує 1006 осіб, з яких третина – пенсіонери. Офіційна зайнятість у виробничій сфері та у приватному підприємстві складає лише 36 % від працездатного населення. Населення має у приватній власності чи у користуванні земельні ділянки для

ведення особистого селянського господарства, але не поспішає розпочинати свою справу чи то самостійно, чи об'єднавшись заради спільної мети. Однією з причин є непоінформованість і страх перед змінами.

У селі діє обслуговуючий сільськогосподарський кооператив, який надає послуги своїм членам з обробки ґрунту, але цього недостатньо. Варто змінити ситуацію таким чином, щоб селянин, утримуючи худобу чи вирощуючи овочі та фрукти, міг не лише виживати з сім'єю, але й розвиватись і забезпечувати розвиток як своєї сім'ї, так і території, на якій він проживає і здійснює свою трудову діяльність.

*Осінні жнива в Черепині.
На фото зліва направо:
Ципко Анна,
Котляр Альона,
Кузка Наталія,
Митник Анатолій,
Ципко Ілля,
Осадчий Діма,
Іващенко Назар,
Кравченко Наталія*

Іващенко Назар – активний мамин помічник у приватному сільському господарстві

ПРАКТИКА

Для отримання досвіду з підприємництва, операції, ефективного ведення господарства на селі сільською радою була запланована участь у конкурсі «Сильні місцеві громади – ключ до успіху в реформах місцевого самоврядування», оголошеному громадською організацією «Громадські ініціативи України». Проект ініціативної групи «Через розвиток особистих селянських господарств до сталого розвитку громади» отримав підтримку з боку організаторів конкурсу, і його реалізація зараз вже фактично завершена.

Проектом передбачено, зокрема, навчально-пізнавальну та інформаційно-роз'яснювальну роботу. У рамках цієї роботи проведені відкриті навчальні тренінги спільно з тренерами від ГО «Товариство Лева» (м. Львів) та ГО «Академія стратегічних досліджень» (м. Черкаси). Так, у селі Черепині проведений тренінг щодо розвитку сільських територій, де цільовою аудиторією були жителі села.

П'ять осіб з ініціативної групи з пізнавальною ціллю відвідали Гніздичівську територіальну громаду, що на Львівщині, четверо з них вперше побачили побут і устрій жителів Західної України, інші п'ять осіб відвідали Покровський район Дніпропетровщини (вперше побувавши в східній частині України), де зокрема вивчали діяльність сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (СОК) «Добробут Андріївки», а також пе-

реймали досвід створення та ведення сімейних ферм.

Поза згаданим проектом сільська рада сприяла навчанню двох осіб у м. Умань зі створення та діяльності сільськогосподарських кролівничих кооперативів, поїздки восьми осіб у Черкаський і Смілянський район з метою вивчення досвіду власників кролівничих ферм. Проведено презентаційне ознайомлення із діяльністю ягідникових, садових кооперативів Вінничини (Снітківська сільська рада) та Тернопільщини. Партнерами сільської ради у цій діяльності стали ГО «Дружба» Черепинської територіальної громади, Гніздичівська селищна рада, СОК «Добробут Андріївки», об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Господар» (м. Дніпро), Снітківський сільський голова Віктор Ольшевський.

Довідково

Бюджет практики склав 26 830,0 грн, з яких 24 850,0 грн – кошти грантодавця ГО «Громадські ініціативи України», 2 010,0 грн – кошти громади.

РЕЗУЛЬТАТИ

13 жителів громади подали заяви на оформлення земельних ділянок до Черепинської сільської ради і Черкаського управління Держгеокадастру (на землі за межами населеного пункту)

*Поповнення в домашньому господарстві
Горьового Віктора:
бичок Бецик*

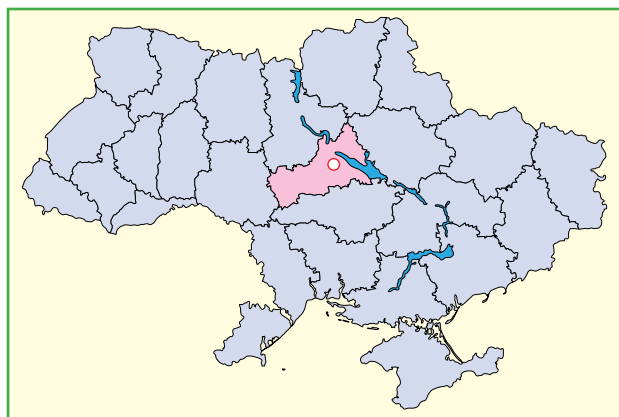
і, отримавши позитивні дозволи на розробку проектів землеустрою, вже розробляють проекти відводів земельних ділянок (площею від 1 до 2 гектарів) у приватну власність для ведення особистого селянського господарства.

17 громадян приєднують свої частки (паї) до своїх особистих селянських господарств.

У с. Черепин створено сільськогосподарський багатофункціональний кооператив «Росава», який розпочне свою діяльність у галузі кролівни-

цтва, оскільки ініціативна група з восьми жителів громади успішно пройшла конкурсний відбір у ресурсному центрі ГО «Анго» (м. Черкаси), виборовши право безкоштовно отримати 8 комплексних кліток і 64 кролів високопродуктивної породи.

Ця практика якнайкраще відповідає українському вислову «Краще раз побачити, ніж сто раз почути». Щоб розвивати свою громаду, необхідно також вивчати успішний досвід в інших регіонах України.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ПАРХОМЕНКО Анатолій Сергійович,

Черепинський сільський голова
тел. +380 (4735) 2-46-98
моб. +380 (96) 844-80-27
e-mail: anatoliy.parkhomenko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Черепинська сільська рада
вул. Шевченка, 42, с. Черепин,
Корсунь-Шевченківський район,
Черкаська область,
19431, Україна
тел. +380 (4735) 9-87-19

Розвиток молочних сімейних ферм – результат тісної співпраці громади, кооперації та влади. Жовтнева сільська рада Запорізької області

Шляхом реконструкції існуючих сараїв і будівництва нових сімейних ферм члени сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу домагаються покращення якості та збільшення кількості молока, а відтак підвищують конкурентоспроможність. Починаючи з 2014 року, за підтримки Проекту USAID/Партнерство заради інновацій: «Розвиток сімейних ферм, об'єднаних у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи» (виконується МБФ «Добробут громад») у Токмацькому, Михайлівському, Якимівському, Оріхівському та Пологівському районах Запорізької області відроджуються сімейні молочні ферми. За 2014–2016 рр. реконструйовано та збудовано десять нових ферм, на стадії будівництва ще три.

ПЕРЕДУМОВИ

Після того, як на території Жовтневої сільської ради почав працювати сільськогосподарський обслуговуючий кооператив (СОК), його члени почали отримувати дещо вищу ціну за молоко, аніж у інших приймачів молока (від 10 коп. до 1,00 грн, залежно від сезону). Після тренінгу на заводі «Данон-Дніпро» у Херсоні члени СОК зрозуміли, що для ведення молочного бізнесу потрібно мати не менше п'яти корів у особистому селянському господарстві (ОСГ). Правління кооперативу почало шукати шляхи, як допомогти мешканцям заробляти гроші на молоці. Було написано бізнес-план і за сприяння МБФ «Добробут громад» вдалося долучитися до Проекту USAID/Партнерство заради інновацій: «Розвиток сімейних ферм, об'єднаних в сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи».

ПРАКТИКА

Обрано девіз: «Сімейні ферми – майбутнє у розвитку молочного бізнесу України!». У кожному з 23 населених пунктів, де проживають члени СОК, проведено роботу щодо популяризації створення сімейних ферм. Поширено рекламні плакати «Шукаємо кандидатів на створення молочних сімейних ферм». Від проекту його учасники мали отримати: рекомендації щодо будівництва чи ре-

конструкції споруди для утримання великої рогатої худоби, обладнання на суму, еквівалентну 6 тисячам доларів США, двох високопродуктивних нетелів, тренінгову та консультативну підтримку з питань якості молока та управління фермою. З боку господарів сімейної ферми умови участі у проекті були такі: профінансувати 20% вартості внеску проекту (працею, матеріалами чи обладнанням), передати в дар іншій родині перший приплід жіночої статі від отриманих нетелів, бути готовими прийняти навчальні відвідування (не частіше 1 разу на місяць), а також обов'язково брати участь у тренінгах та інших навчальних заходах у рамках Проекту.

Критерії конкурсного відбору учасників:

- наявність мінімум 7 корів;
- готовність збільшити поголів'я до мінімум 10 голів (у перспективі 10–20 дійних корів);
- наявність достатньої кількості землі для заготівлі кормів (у розрахунку 1 га на 1 голову);
- членство в СОК або готовність долучитися до новоствореного СОК;
- постачання 80 % виробленого молока через СОК протягом 5 років;
- здатність забезпечити в майбутньому прийомку молока мінімум від 10 ОСГ (за умови надання відповідного обладнання).

*Під час урочистостей
з нагоди відкриття
сімейної ферми*

У результаті вже влітку 2014 року дві родини (Псьол та Федан) виявили бажання провести реконструкцію існуючих сараїв у сімейні ферми (по 7 голів кожна), а в кінці року з'явилися дві перші сімейні ферми, які урочисто відкрито із запрошенням гостей, друзів, партнерів та місцевої влади. У кожній з цих родин як мінімум 3–4 особи отримали самозайнятність в ОСГ.

У 2015 році вже було заплановано більші ферми (на 10–20 корів). Приєдналися чотири родини: Безручків (батька та сина), Бабиц та Царьових (батька та доньки). Паралельно будувались також ферми «з нуля» у родинах батька та сина Жидкових на 12 голів, у родині Мікшів, відкрилась сімейна ферма Долі. На їх відкриття завітали представники партнерських організацій – DANONE, DANONE EKOSYSTEME, SOKODEVI, ОСОК «Господар», СКС.

Географія сімейних ферм розширилась – учасниками проекту стали мешканці сусідніх громад: Новенської, Новопророківської, Остриківської,

Балківської Токмацького району. А у 2016 році проект вийшов за межі району – сьогодні будуються ферми у Оріхівському та Якимівському районах Запорізької області. Таким чином ще 27 осіб сільського населення отримали самозайнятність в особистих господарствах, а сільськогосподарський кооператив завдяки сімейним молочним фермам поповнився новими членами.

Наступним кроком стала робота над тим, щоб диференціювати молоко від сімейних ферм (так зване безконтактне молоко) та молоко, отримане від ручного доїння або принесене здавачем до охолоджувача протягом 1–1,5 год. (за цих умов зменшується бактеріальне забруднення молока в 3–4 рази). У селах встановлюються міні-охолоджувачі, щоб не тільки члени сімейних ферм, а й інші члени СОКу могли здати молоко на охолоджувач і отримувати за нього достойну плату.

Коли в громаді поширився досвід будівництва сімейних ферм, то виникла проблема з кормами. Наприкінці 2015 року з'явилися перші ініціативи

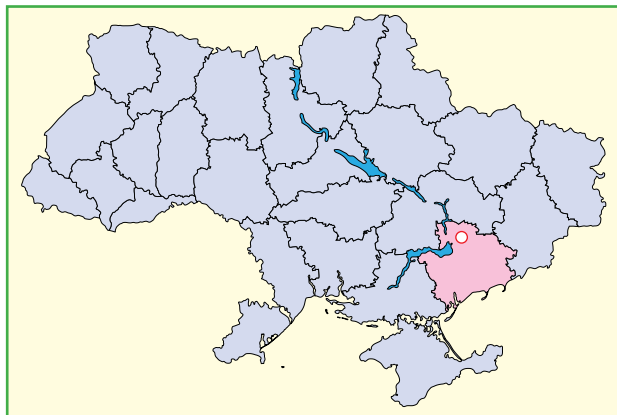
*Члени сімейних ферм
областей південно-
го регіону України під
час навчального візиту
кооперативної академії
“Розвиток молочного
бізнесу в Україні”
в с. Жовтневому*

щодо отримання земельних ділянок для сіноко-сіння із числа земель колективної власності. А у 2016 році члени громади, депутати сільської ради звернулись до голови Токмацької районної державної адміністрації з клопотанням про виділення земельних ділянок під сінокоси для голів сімейних ферм. Деякі з них отримали земельні ділянки із земель колективної власності зі знижкою 50% від розміру орендної плати.

Довідково

Бюджет практики складає 6 380,0 тис. грн. Джерелами фінансування є власні кошти членів сімейних ферм – до 20% від вартості проекту (праця, матеріали, обладнання), 80% – кошти Проекту USAID/Партнерство заради інновацій: «Розвиток сімейних ферм, об'єднаних у сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи», МБФ «Добробут громад». Партнерами Проекту є компанія DANONE, DANONE EKOSYSTEME, програма SOKODEVI, СОК «Господар», СКС. Внесок громади склав 34 450,0 грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

Результатом практики є покращення добробуту в тих родинах, у яких створено сімейні ферми. Станом на 01 вересня 2016 року вже працювало 10 сімейних ферм, а на стадії будівництва – ще три.

Плюси практики:

- збільшилась кількість членів СОК;
- розширилась географія (залучено до роботи п'ять районів Запорізької області);
- покращено якість молока за рахунок міні-охолоджувачів та його швидкої здачі;
- зросла плата за молоко;
- створено 32 робочих місця (самозайнятність), отримано землю для сіноко-сіння;
- за рахунок використання обладнання, наданого Проектом, роботи на фермах механізовано (поїлки, освітлення, механічне доїння, сучасне освітлення, клімат-контроль та інші);
- залучено молодь до аграрного бізнесу.

КОНТАКТИ

Автор практики:

АНТИПЕНКО Наталія Іванівна,

Жовтневий сільський голова
тел. +380 (6178) 4-44-92
моб. +380 (97) 330-78-55
e-mail: antipenko_nataliya@ukr.net

Контактна особа:

ГОРЕНКО Руслан Ахмедович,

Голова правління СОК «Жовтневе»
тел. +380 (6178) 3-15-73
моб. +380 (97) 902-46-44
e-mail: govt69@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Жовтнева сільська рада
вул. Антипенка, 69-в, с. Покровське
(с. Жовтневе), Токмацький район,
Запорізька область,
71740, Україна
тел. +380 (6178) 3-15-23
e-mail: govt69@ukr.net
<http://www.zhovtneve.rada.org.ua/>

Тема II.

ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

КРАЩІ ПРАКТИКИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Становлення медицини ОТГ в умовах децентралізації та реформування медичної галузі.

Іршанська селищна рада Житомирської області

Всебічна підтримка медицини ОТГ через ефективне використання ресурсу медичної субвенції, коштів Державного фонду регіонального розвитку та місцевого бюджету із залученням меценатів, громадськості громади. Створення сприятливого клімату для становлення і розвитку медичної галузі в громаді.

ПЕРЕДУМОВИ

На кінець 2015 року Іршанська амбулаторія загальної практики сімейної медицини переживала часи стагнації і занепаду, що спричинило соціальне напруження в громаді аж до небезпеки соціального вибуху. На території Іршанської селищної ради простоювало занедбане приміщення амбулаторії без опалення, діяв «піший патруль» фельдшерів швидкої допомоги з 800 до 1600 без будь-якого транспорту. Зростало невдоволення медичних працівників рівнем заробітної плати, посилювався негатив з боку людей через незрозумілі їм реформи та через відсутність конкретного результату.

ПРАКТИКА

За ініціативи селищного голови та депутатського корпусу Іршанської селищної ради ОТГ і громадськості було створено ініціативну групу, яка долучилася до вироблення стратегії становлення і розвитку медицини на території Іршанської громади. Проведено значний обсяг робіт зі збору, на-

копичення та опрацювання нормативної бази для прийняття системних управлінських рішень.

З метою вирішення нагальних питань у рамках практики використано різноманітні методи і засоби, які у підсумку дали позитивний комплексний результат для жителів громади, різних за віком, статтю та соціальним становищем.

Приміщення Іршанського центру первинної медико-санітарної допомоги

*Дитячий (сімейний)
лікар Іршанського
ЦПМСД
Набока О.Е.*

Іршанською селищною радою укладено угоду про оренду сучасного автомобіля швидкої допомоги з одним із підприємств. Спеціалізований автомобіль передано КЗ «Центр екстреної допомоги та медицини катастроф» для забезпечення потреб фельдшерів. Транспортний засіб використовують медики для надання невідкладної допомоги цілодобово жителям громади, а сплачує за його оренду громада. Цей приклад став першим позитивним кроком у діалозі місцевого самоврядування з підприємствами та громадою, спрямо-

ваним на задоволення потреб усіх соціальних верств і вікових груп населення.

Наступним кроком стало рішення депутатського корпусу Іршанської селищної ради, підтримане жителями громади, щодо створення комунального закладу охорони здоров'я «Іршанський центр первинної медико-санітарної допомоги» (ЦПМСД) (рішення Іршанської селищної ради ОТГ № 54 від 13.01.2016 року).

Наступними рішеннями Іршанської селищної ради ОТГ і селищного голови затверджено

*Головний лікар
Іршанського ЦПМСД
Набока О.С.*

Передача автомобіля швидкої допомоги. Директор ТОВ «Межиріченський ГЗК» Сахненко С.П. (зліва) вручає ключі від автомобіля Іршанському селищному голові Раку А.Б. (справа)

структуру та штатний розпис КЗОЗ «Іршанський ЦПМСД», визначено відповідальних і поставлені завдання, а також затверджено проектно-кошторисну документацію з комплексної теплової санації з використанням енергозберігаючих технологій приміщення Іршанського ЦПМСД.

За рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку на умовах співфінансування з місцевим бюджетом Іршанської селищної ради профінансовано проект капітального ремонту приміщення (теплова санація, встановлення металопластикових вікон, будівництво двоскатного даху, заміна електромережі, внутрішні ремонтні роботи кабінетів і санвузлів тощо).

З метою комплексного вирішення зазначеного питання та формування медичної інфраструктури на території громади, Іршанська селищна рада передала Іршанському ЦПМСД додатково автомобіль УАЗ для оперативного реагування на виклики у віддалені населені пункти громади. Деякі ремонтні роботи по автомобілю проведено за сприяння небайдужих жителів громади та меценатів.

До роботи з вирішення проблемних питань жителів Іршанської селищної ради ОТГ долучилися члени виконавчого комітету, депутатський корпус, лікарі Іршанського ЦПСМД, підприємці та інші громадяни.

Довідково

За попередніми підрахунками бюджет практики становить 3 910 тис. грн. Основними джерелами фінансування є:

- ДФРР – 3 300,0 тис. грн (державний бюджет);
- Іршанська селищна рада – 520,0 тис. грн (місцевий бюджет);
- Іршанська громада – 10,0 тис. грн;
- ТОВ «Межиріченський ГЗК». – 43,0 тис. грн;
- Приватні підприємці – 17,0 тис. грн;
- Меценати – 20,0 тис. грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

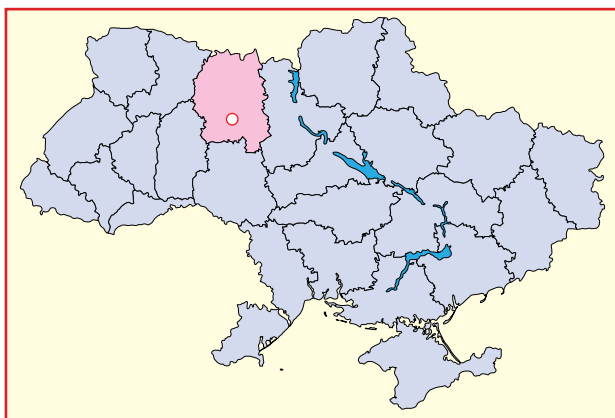
Результати практики підтверджують якісні та кількісні зміни та позитивну тенденцію становлення медицини на території громади:

- створено Іршанський ЦПМСД, який, отримуючи кошти з державного бюджету (медичну субвенцію) через Іршанську селищну раду ОТГ, є підзвітним і підконтрольним громаді;
- лікарі та інші медичні працівники у 2016 році почали отримувати премії і стимулюючі виплати;
- проведено якісний капітальний ремонт приміщення медичної установи, що позитивно вплинуло на комфорт у кабінетах і сприяло зменшенню витрат на енергоносії (опалення, освітлення);
- Іршанський ЦПМСД отримав у користування автомобіль і має можливість забезпечити його необхідною кількістю паливно-мастильних матеріалів;

ТЕМА II. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

- жителів громади обслуговує повноцінна бригада швидкої допомоги на спеціалізованому автомобілі;
- залучено ініціативних жителів громади до роботи над розв'язанням повсякденних проблем медицини в ОТГ.

Практика сприяла позитивним змінам настроїв населення ОТГ щодо процесу децентралізації і згуртування людей громади на вирішення наступних завдань, керуючись принципом – «Дбаймо про нас разом – заради результату для усіх».

Результати практики ставлять нові завдання перед громадою щодо залучення до медицини ОТГ молодих лікарів, і для цього є можливість. Виконкомом Іршанської селищної ради ухвалено рішення щодо переведення до житлового фонду громади двоповерхової будівлі колишньої лікарні, яка простоє більш ніж 20 років, для будівництва квартир з метою залучення молодих спеціалістів-лікарів.

КОНТАКТИ

Автор практики:

РАК Анатолій Борисович,

Іршанський селищний голова

тел. +380 (4145) 4-41-67

моб. +380 (66) 233-30-20

e-mail: irshansk_rada@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Іршанська селищна рада

вул. Гулія, 7, смт Іршанськ,

Хоршівський район,

Житомирська область,

12110, Україна

тел./факс: +380 (4145) 4-42-21

e-mail: irshansk_rada@ukr.net

<http://www.irshansk-rada.com.ua/>

Відкриття музичної школи у Гніздичівській ОТГ. Гніздичівська селищна рада Львівської області

Дитяча музична школа Гніздичівської ОТГ відкрита 2 вересня 2016 року. Рішення про відкриття школи ухвалено селищною радою на базі практики функціонування приватної музичної школи та з огляду на підвищений інтерес батьків до музичної освіти дітей, а також у результаті всебічного аналізу фінансової спроможності та доцільності утримання такої установи на території громади. До уваги брався також кваліфікаційний рівень викладацького складу музичної школи.

ПЕРЕДУМОВИ

У Гніздичівській ОТГ нараховується 6800 жителів, з них 749 діти. До 15 серпня 2016 року музична школа була тільки у районному центрі, і далеко не всі обдаровані діти мали можливість там навчатися (є проблемою дістатися до міста). Загалом з усієї громади в районній музичній школі навчалася лише 39 дітей, і подальша підтримка їх навчання передбачала б додаткові видатки з бюджету громади.

ПРАКТИКА

Пріоритетом для сталого культурного розвитку Гніздичівської ОТГ є передусім діти. Саме тому з ініціативи очільників громади для всебіч-

ного культурного, духовного розвитку наших дітей прийнято рішення про відкриття власної музичної школи. Підхід до виконання цього рішення був дуже відповідальним. Детально прораховано витрати на утримання школи, підготовлено статут, підібрано кваліфікований викладацький склад, залучені спонсори.

Довідково

Бюджет практики: місцевий бюджет – 160,0 тис. грн; внесок громади – 10,0 тис. грн; спонсорська допомога – 7,0 тис. грн.

Практика мала великий успіх у громаді. На базі школи створено громадську організацію «Арт-розвиток Гніздичівської громади».

Учні фортепіанного відділу – клас викладача Чень О.С. (по центру за фортепіано)

*Горецький І.В. –
викладач по класу
баяну та акордеону*

Спільно з викладачами реалізовано 2 проекти, вдалось залучити додаткові кошти для закупівлі музичних інструментів. На конкурс подано проект, у результаті перемоги в якого діти зможуть вивчати предмети сольфеджіо та музичної літератури у лінгафонному кабінеті з міді-клавіатурою.

У планах організувати в школі літній мистецький табір для дітей, оскільки проведено кілька пробних майстер-класів і дітям це дуже сподобалось.

РЕЗУЛЬТАТИ

Дітей, які бажають навчатись музики, у громаді виявилось дуже багато. За результатами вступ-

них іспитів до числа учнів музичної школи зараховано 73 дитини. Діти з с. Покрівці та с. Лівчиці до цього часу про навчання у музичній школі могли тільки мріяти, оскільки ці села знаходяться далеко від м. Жидачів. Як наслідок, майже 40% учнів Гніздичівської ДМШ нині складають діти з цих віддалених сіл.

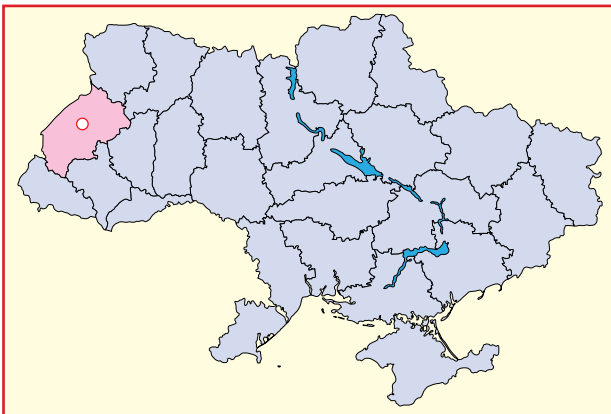
Реалізація проекту показала, що процес децентралізації та об'єднання громад розкриває ресурсний і творчий потенціал місцевої влади, дає можливість органам місцевого самоврядування самостійно ухвалювати та втілювати на практиці рішення, спрямовані на покращення добробуту людей у громаді.

*Ансамбль скрипалів –
клас викладача
Войтович М.М.*

Учні музичної школи –
урочисте відкриття

КОНТАКТИ

Автор практики:

РОМАНІВ Оксана Мирославівна,

Перший заступник Гніздичівського
селищного голови
тел. +380 (3239) 4-81-10
моб. +380 (67) 258-09-60
e-mail: oberighnizdychiv@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Гніздичівська селищна рада
вул. Грушевського, 3, смт Гніздичів, Жидачівський
район, Львівська область, 81740, Україна
тел. +380 (3239) 4-81-10
e-mail: oberighnizdychiv@gmail.com
<http://www.hnizdychiv.org.ua/>

Розробка та реалізація програм і проектів в ОТГ. Дунаєвецька міська рада Хмельницької області

Міською радою здійснено диференційований підхід до реалізації програм розвитку громади та залучено кошти для реалізації проектів. З цією метою створено робочу групу, залучено громадськість до розроблення проектів і використано передові європейські практики.

ПЕРЕДУМОВИ

Передумовою для розроблення програм і проектів стало об'єднання малоспроможних громад у самодостатню, одну з найбільших в Україні ОТГ, до складу якої увійшов 51 населений пункт.

Інфраструктура багатьох дрібних громад на момент об'єднання була в незадовільному стані: поганий стан доріг, відсутнє вуличне освітлення, занедбані приміщення закладів культури та медицини. Особливої уваги потребував незадовільний стан об'єктів ЖКГ міста, зношеність системи транспортування питної води і стічних вод, недостатність даної мережі для міського населення, майже повна відсутність централізованого постачання питної води сільському населенню.

Ці проблеми виникли через недостатність коштів у малих громадах і через погане кадрове забезпечення органів управління громадами, що

призводило до нераціонального використання ресурсів. Крім того, через аномальні погодні умови виникла додаткова проблема – висихання громадських криниць і погіршення якості питної води.

ПРАКТИКА

У першу чергу міською радою була створена робоча група, до складу якої увійшли представники різних структур: працівники апарату міської ради, комунальних установ, підприємці, депутати, члени громадських організацій і жителі громади. Робоча група поділена на три підгрупи: економічну, гуманітарну та екологічну. Цими підгрупами проведено аналіз проблем громади, напрацьовано ідеї щодо їх вирішення, проведено опитування громадськості, визначено пріоритетні завдання розвитку громади та першочерговість вирішення проблем.

Вишка для комунального підприємства Дунаєвецької міської ради «Благоустрій Дунаєвеччини»

Новий дах комунального закладу Дунаєвецької міської ради «Дунаєвецька дитяча школа мистецтв»

Затверджено програми, вивчено проблематику громад на зборах громадян, проведено цільовий аудит громад сіл, публічні та громадські обговорення, засідання за круглим столом, консультації з групами зацікавлених сторін. До цієї роботи на округах долучились депутати та члени виконкому.

Усі ці напрацювання передбачені в плані соціально-економічного розвитку ОТГ Дунаєвецької міської ради, затвердженому рішенням шостої сесії міської ради від 31.03.2016 року (№ 5-6/2016).

Відповідно до плану розвитку створені інвестиційні проекти: «Розроблення містобудівної документації (генеральних планів і планів зонування території населених пунктів ОТГ)», «Створення матеріально-технічних умов для функціонування комунального підприємства Дунаєвецької міської ради «Благоустрій Дунаєвеччини», «Реконструкція адміністративної будівлі під дошкільний на-

вчальний заклад у с. Гірчична Дунаєвецької міської ради», «Придбання необхідного інвентарю та техніки для функціонування комунального закладу Дунаєвецької міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги», «Капітальний ремонт адміністративної будівлі по вул. Шевченка, 50 м. Дунаївці», «Створення сортувального цеху твердих побутових відходів на території Дунаєвецької міської об'єднаної територіальної громади». Згадані проекти отримали погодження Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Крім того, додаткові надходження до бюджету дали можливість реалізувати деякі проекти в галузі освіти, медицини, культури, благоустрою тощо.

Перешкодами на шляху реалізації практики стали короткі терміни виконання робіт (виконання більшості робіт можливі з квітня по жовтень, а

Виставка техніки, придбаної міською радою в 2016 році для роботи на комунальних підприємствах

ТЕМА II. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

кошти надходять частинами щомісячно протягом календарного року, що створює суттєві ризики виконання робіт і використання коштів), а також терміни тендерних закупівель (перехід на систему «Прозоро», недостатня база товарів, робіт, послуг, які зареєстровані на участь у програмі «Прозоро»).

Реалізація поставлених завдань стала можливою завдяки:

- досягненню однотайності жителів громади у визначенні пріоритетних завдань. З цією метою затверджено програми, вивчено проблематику громад на зборах громадян, проведено цільовий аудит громад сіл, публічні та громадські обговорення, засідання за круглим столом, консультації з групами зацікавлених сторін. До цієї роботи на округах долучились депутати та члени виконкому;
- підбору кадрів, що працюють з використанням сучасних підходів, враховуючи європейський досвід;
- підвищенню фахового рівня працівників шляхом самоосвіти та самовдосконалення, дистанційного навчання, участі у семінарах і проходження короткотермінових курсів.

Довідково

Бюджет окремих проектів, реалізованих у рамках практики:

- «Розроблення містобудівної документації (генеральних планів і планів зонуван-

ня території населених пунктів ОТГ)» – 2 464,05 тис. грн;

- «Створення матеріально-технічних умов для функціонування комунального підприємства Дунаєвецької міської ради «Благоустрій Дунаєвеччини» – 8 748,0 тис. грн;
- «Реконструкція адміністративної будівлі під дошкільний навчальний заклад у с. Гірчична Дунаєвецької міської ради» – 1 389,68 тис. грн;
- «Придбання необхідного інвентарю та техніки для функціонування комунального закладу Дунаєвецької міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги» – 3 120,0 тис. грн;
- «Капітальний ремонт адміністративної будівлі по вул. Шевченка, 50 м. Дунаївці» – 1 498,83 тис. грн;
- «Створення сортувального цеху твердих побутових відходів на території Дунаєвецької міської об'єднаної територіальної громади» – 3 396,6 тис. грн.

Наявний фінансовий ресурс органу місцевого самоврядування забезпечує утримання бюджетних установ громади та проведення капітальних видатків: бюджет розвитку без трансфертів з державного бюджету запланований у сумі 14 038,5 тис. грн, крім того, субвенція з державного бюджету на розвиток інфраструктури ОТГ, яка спрямовується виключно на капітальні видатки громади, складає 21 020,3 тис. грн.

Також велику роль відіграла спонсорська допомога товаровиробників, меценатів і безкоштовно виконані роботи громадянами.

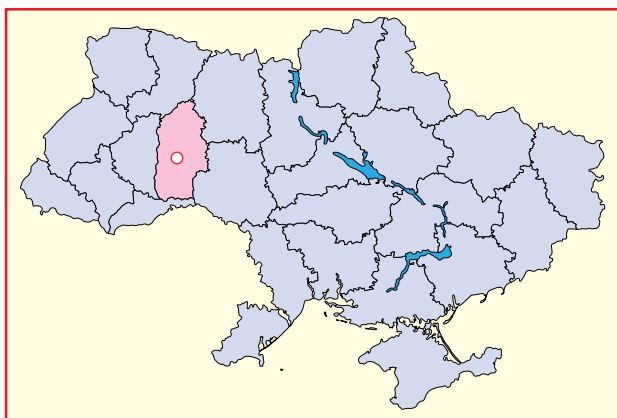

*Новий дах
Січенецького будинку
культури
Дунаєвецької ОТГ*

РЕЗУЛЬТАТИ

У рамках практики:

- розпочато реалізацію проектів «Створення матеріально-технічних умов для функціонування комунального підприємства Дунаєвецької міської ради «Благоустрій Дунаєвеччини», «Реконструкція адміністративної будівлі під дошкільний навчальний заклад у с. Гірчична Дунаєвецької міської ради», «Капітальний ремонт адміністративної будівлі по вул. Шевченка, 50 м. Дунаївці»;
- прокладено 350 м водопровідної мережі;
- відремонтовано 170 м водопроводу;
- обстежено та взято на облік 34 км сільських водопроводів;
- замінено 200 м аварійного водопроводу;
- розпочато очищення та облаштування 56 криниць;
- проведено енергозберігаючі заходи щодо переводу міських котелень на тверде паливо;
- створено КП Дунаєвецької міської ради «Благоустрій Дунаєвеччини», яким придбано техніку для ремонту доріг і благоустрою населених пунктів об'єднаної громади;
- відремонтовано 540 км доріг із щебеневим покриттям у всіх населених пунктах громади;

- приведено в належний стан благоустрій населених пунктів, висаджено дерева та кущі;
- здійснено ремонт пам'яток і покращено санітарний стан кладовищ;
- під час проведення ремонту закладів освіти додатково виділено та освоєно 2 млн 500 тис. грн;
- для перших класів закладів освіти закуплено 18 проекторів та екранів, 27 ноутбуків і 3 принтери.

Суттєво покращено інфраструктуру громади (логістику, ремонт доріг, освітлення вулиць міста та населених пунктів, водовідведення та водопостачання, очищення криниць, ремонт дахів, утеплення навчальних закладів, благоустрій території міста та сіл).

У результаті реалізації проекту, з метою розвитку громади відзначено необхідність у наступному:

- вивчати громадську думку;
- виробляти тактику роботи з жителями по односторонньому прийняттю рішень;
- здійснювати швидке реагування на виникнення проблем;
- використовувати сучасне мислення та сучасні підходи до вирішення проблем;
- цілеспрямовано йти до поставленої мети.

КОНТАКТИ

Автор практики:

СЛЮСАРЧИК Надія Олексіївна,

заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів апарату виконавчого комітету Дунаєвецької ради
тел. +380 (3858) 3-12-95
моб. +380 (97) 323-75-89
e-mail: rachnivka@gmail.com

Контактна особа:

ГРИГОР'ЄВ Олег Васильович,

начальник юридичного відділу
тел. +380 (3858) 3-12-95
моб. +380 (98) 578-52-82
e-mail: dungromada@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Дунаєвецька міська рада
вул. Шевченка, 50, м. Дунаївці,
Хмельницька область, 32400, Україна
тел. +380 (3858) 3-12-95
e-mail: dungromada@gmail.com
<http://www.dunrada.gov.ua/>

КРАЩІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Мобільна інформаційно–роз’яснювальна група громадського діалогу «Шляхи успішного впровадження реформи місцевого самоврядування» в Баштанському районі Миколаївської області. Добренська сільська рада Баштанського району Миколаївської області

Здійснено широку інформаційно-роз’яснювальну кампанію щодо реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. У результаті реалізації всіх запланованих заходів населення навіть найвіддаленіших громад отримало повну, достовірну інформацію про впровадження реформи, люди мали можливість у діалозі оцінити позитивні та негативні сторони реформи та на позитивному досвіді уже існуючих об’єднаних громад розробити стратегію розвитку власної майбутньої об’єднаної громади.

ПЕРЕДУМОВИ

На шляху практичного впровадження реформи територіальної організації влади постає низка перешкод, зокрема у сфері інформування населення:

- недостатня поінформованість населення, сільських голів, працівників районних державних адміністрацій та інших осіб, які беруть чи мають брати участь у впровадженні реформи, про її суть і перспективи;
- дезінформація, залякування мешканців територіальних громад, зокрема, з боку політичних сил, деяких сільських голів, які не зацікавлені у проведенні реформи.

Відтак, буває складно виявити справжнє ставлення мешканців громад до процесу об’єднання. Люди бояться змін, оскільки переважає думка, що після об’єднання погіршиться якість послуг, що їх надають органи місцевого самоврядування, і що розвиватися буде лише центр громади.

Практика доводить, що у випадку, якщо пропозиції громади аргументовані, а жителі їх відстояли, то такі пропозиції враховуються у перспективному плані об’єднання громад, що його затверджує обласна державна адміністрація. Через проведення інформаційно-роз’яснювальної кампанії можна змінювати думку людей про мету та доцільність проведення реформи територіального устрою, що в подальшому сприятиме об’єднанню громад і призведе до позитивних змін у новоутворених громадах: послуги ОМС стануть ближчими до людей, а громади – фінансово спроможними.

ПРАКТИКА

У рамках практики організовано 19 виїзних зустрічей у громадах (проведення громадських обговорень щодо запровадження реформи в Україні та щодо надання згоди на об’єднання в одну територіальну громаду).

*Круглий стіл
в Баштанській міській раді
«Децентралізація – жити по-новому».
Представники восьми
сільських громад, які зробили крок
до добровільного об'єднання*

Також проведено:

- засідання круглого столу «Першочергові кроки у об'єднаних громадах»;
- семінар «Бюджетна децентралізація. Інструменти та фінансові ресурси для територіального розвитку»;
- засідання круглого столу «Громада: жити по-новому. Впровадження перших кроків реформи місцевого самоврядування»;
- навчання «Подолання стереотипів стосовно децентралізації»;
- поїздки в Балтську об'єднану громаду Одеської області для ознайомлення та отримання досвіду щодо функціонування об'єднаної громади;
- засідання круглого столу «Конституційна реформа під знаком децентралізації влади»;
- форум місцевого розвитку «Обговорення реалізації реформи в Баштанському районі. Підсумки реалізації проекту».

Впровадженню практики сприяли посадові особи:

- Березовська Світлана Вікторівна – перший заступник Баштанського міського голови;
- Волович Олег Михайлович – сільський голова Явкинської сільської ради Баштанського району;
- Рубський Іван Васильович – Баштанський міський голова;
- Славінський Олександр Дмитрович – в.о. голови Баштанської районної державної адміністрації;
- Шафорост Наталя Григорівна – керівник ресурсного центру розвитку громад Баштанської районної державної адміністрації.

*Семінар з обміну досвідом
у Балтській ОТГ Одеської області.
Учасники семінару, представники
Баштанської делегації разом
з головою Балтської ОТГ
Сергієм Мазуром*

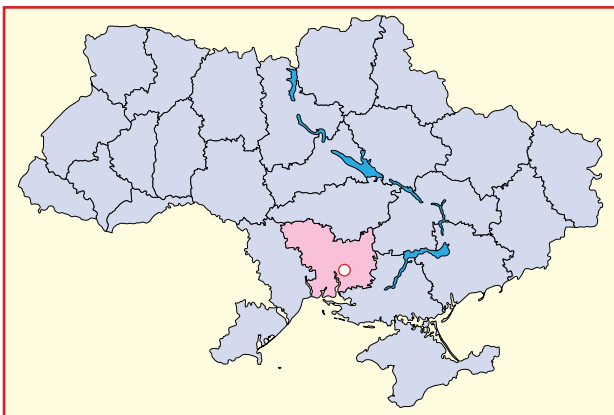
ТЕМА II. ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Цільова група місцевої ініціативи:

- ініціативні групи 19 територіальних громад Баштанського району (по 10 осіб);
- 15 представників органів місцевого самоврядування;
- 3 представники громадських організацій Баштанського району;
- по 300 осіб на громадських слуханнях у кожній громаді;
- 1 депутат Баштанської райради;
- представники засобів масової інформації.

Довідково

Ініціатива профінансована в рамках проекту «Сильні локальні спільноти – ключ до успіху реформи місцевого самоврядування», що реалізується в рамках Польсько-канадської програми підтримки демократії. Проект реалізувався у партнерстві з Вінницькою обласною

молодіжною громадською організацією «Наше Поділля».

Загальний бюджет проекту – 26 976,0 грн.

Кошти фонду – 22 300,0 грн.

Внесок громадської організації «Мрії збуваються» – 4 876,0 грн.

РЕЗУЛЬТАТИ

До ключових результатів практики варто віднести підписання протоколів громадських обговорень щодо об'єднання у територіальних громадах Баштанщини, що дало можливість перейти до наступних кроків щодо створення об'єднаної громади.

У результаті створено Баштанську міську ОТГ, до складу якої увійшли 9 сільських рад.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ФІГУРА Лариса Володимирівна,

голова громадської організації «Мрії збуваються»

тел. +380 (5158) 9-62-46

моб. +380 (96) 180-71-22

e-mail: figura.lar@yandex.ua

Контактна особа:

КЛИМИК Валентина Петрівна,

Добренський сільський голова

тел. +380 (5158) 9-62-46

моб. +380 (98) 359-65-76

e-mail: ya.galaguz@yandex.ua

Орган місцевого самоврядування:

Добренська сільська рада

вул. Командовського, 2, с. Добре,

Баштанський район, Миколаївська область,

56156, Україна

тел. +380 (5158) 9-62-46

e-mail: ya.galaguz@yandex.ua

Тема III.

ЦЕНТРИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

КРАЩІ ПРАКТИКИ РАЙОНІВ

Створення Центрів надання адміністративних послуг. Теплицька районна рада Вінницької області

Підвищення якості надання адміністративних послуг для фізичних і юридичних осіб на принципах прозорості, оперативності, доступності та зручності, раціональної мінімізації кількості документів і процедурних дій, використання сучасних технологій для роботи адміністраторів, забезпечення комплексу супутніх послуг для комфортну клієнтів – таким має бути сучасний Центр надання адміністративних послуг, вважають у Теплицькому районі.

ПЕРЕДУМОВИ

Створити Центр надання адміністративних послуг (Центр), який не поступатиметься європейським стандартам, – реальність, яка стала доступною для людей, які живуть на території Теплицького району, що на Вінниччині.

У 2013 році за рахунок коштів районного бюджету розроблено проектно-кошторисну документацію та проведено ремонт приміщення із переплануванням, як того потребують норми та вимоги законодавства з питань надання адміністративних послуг. За кошти державного бюджету придбали необхідну оргтехніку.

ПРАКТИКА

Центр знаходиться в центрі селища і не створює незручностей для громадян, аби дістатися до нього. Робочі кабінети розташовані на першому поверсі. Зона очікування обладнана спеціальними місцями для сидіння та окремо – для заповнення документів. Тут знаходиться і традиційна «Книга скарг та пропозицій».

У залі обслуговування обладнано 4 робочих місця, кожне з яких оснащено персональним комп'ютером і сучасними меблями.

Згідно з розпорядженням Теплицької районної державної адміністрації № 207 від 7 липня 2014 року, зареєстрованим у Теплицькому районному управлінні юстиції 24.07.2014 за №6/165,

затверджено перелік адміністративних послуг, які надаються населенню у Центрі. Повний перелік адміністративних послуг розміщений на офіційному сайті Теплицької районної державної адміністрації. Там також розміщена інформація про діяльність Центру, суб'єктів надання адміністративних послуг, порядок і підстави їх отримання, у тому числі видачі документів дозвільного характеру, зразки відповідних заяв, інформаційні картки, актуальні новини у сфері реформування системи надання адміністративних послуг. Сайт постійно наповнюється актуальними інформаційними матеріалами.

Інформаційні картки адміністративних послуг розроблені відповідно до законодавства, вони містять інформацію про орган, що надає послугу, перелік документів, інформацію про оплату, результат надання конкретної послуги, терміни виконання, спосіб отримання результату, нормативно-правову базу, яка регулює те чи інше питання.

Консультацію працівників Центру можна отримати як у телефонному режимі, так і електронною поштою. У зоні очікування, в зручному для перегляду місці, розташований сектор інформування, де розміщено стенди з актуальною та вичерпною інформацією, необхідною для отримання адміністративних послуг. Тут же користувачі знайдуть інформаційні картки адміністративних послуг з

переліком документів, які має подати особа для її замовлення, зразки бланків заяв і зразки їх заповнення, зразки платіжних документів, банківські реквізити для оплати послуг.

Центр підключено до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та до Єдиного державного реєстру юридичних і фізичних осіб – підприємців.

Укладено угоду про співробітництво між відділом Держземагентства у Теплицькому районі Вінницької області та Теплицькою районною державною адміністрацією в сфері надання адміністративних послуг.

Робота адміністраторів організована за принципом «єдиного вікна». Діє електронна система керування чергою, де фіксується номер чеку, а спеціальне табло дозволяє спостерігати за її рухом.

У Центрі розміщено комплекс супутніх послуг, які створюють комфортні умови для клієнтів: пункт ксерокопіювання, сканування та ламінування документів, термінал банківських послуг, кавовий автомат, кулер з питною водою, безпроводний зв'язок wi-fi, безкоштовний телефонний зв'язок, кімната особистої гігієни. Отримання всіх необхідних супутніх послуг безпосередньо у приміщенні Центру робить перебування в ньому зручним і комфортним.

Центр працює над удосконаленням своєї діяльності. Зокрема, опрацьовується можливість надання соціальних адміністративних послуг, орієнтованих на модель «життєвих ситуацій». Наприклад, у Центрі можна зареєструвати факт народження дитини (функція відділу реєстрації актів цивільного стану), місце її проживання (раніше функція Державної міграційної служби, тепер – органу місцевого самоврядування) і розпочати процедуру призначення державної допомоги на дитину (функція управління праці та соціального захисту населення). За додаткових умов у цій же життєвій ситуації можна отримати статус багатодітної сім'ї, подати документи на отримання житлової субсидії. Тобто замість відвідування кількох структур органів влади достатньо одного візиту до Центру.

Особлива увага приділяється професійному зростанню адміністраторів. Для цього проводяться заходи щодо їх «універсалізації» і психологічної стійкості.

З метою забезпечення громадської безпеки, моніторингу та фіксації дій адміністраторів у приміщенні Центру встановлена система відеоспо-

стереження, яка охоплює всі робочі місця. Є можливість перегляду відео у режимі реального часу через мережу інтернет.

Концепцією розвитку Центру передбачено надання послуг за принципом «єдиного офісу» в межах компетенції одного органу місцевого самоврядування: фронт-офіс (власне Центр), бек-офіс (суб'єкти надання адміністративних послуг). Це означає, що робота фронт-офісу та бек-офісу буде скеровуватися з одного центру. Основна суть «єдиного офісу» полягає в тому, що особа в одному місці може отримати максимально широкий комплекс адміністративних послуг, без потреби відвідувати інші органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

РЕЗУЛЬТАТИ

Про важливість роботи Центру та необхідність розширення їх мережі загалом у державі промовисто говорять цифри. У 2015 році Центром надано 2 642 послуги, а в 2016 – 7 434. Найбільшим попитом користується послуга з надання витягу з Держземагентства про земельну ділянку.

На сьогодні надається 58 послуг структурних підрозділів райдержадміністрації і територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади. Щоденно до Центру звертається близько 60 тепличан. Крім того, 17 послуг можна отримати через інтернет-порталі Gov. Авторизація на порталі проводиться на сайті райдержадміністрації за допомогою системи Van-KID через обслуговуючий банк або за допомогою

*Місце адміністратора.
Адміністратор відділу надання адміністративних послуг
Литвинчук О.В.*

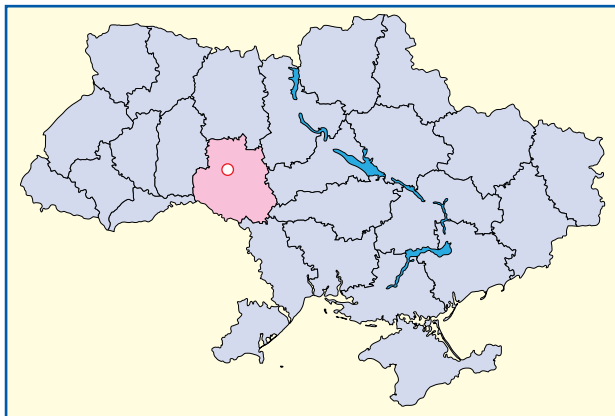
електронно-цифрового підпису. Після авторизації кожен громадянин зможе зробити заявку на отримання державних послуг.

У 2016 році Центр став учасником проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), що дозволить отримати програмний модуль адміністраторів. Ця унікальна програма має великий обсяг можливостей. Однією з її особливостей є те, що адміністратор за допомогою пошуку (за прізвищем або адресою) запитує картку суб'єкта звернення. У разі звернення вперше – заповнює її. Завдяки обраному коду послуги автоматично роздруковується заповнена заява (заявник лише підписує її), опис, лист проходження документів та інші необхідні документи. Це дає змогу не витрачати кошти на закупівлю бланків, значно скорочує термін обслуговування громадян та унеможливорює допущення помилок під час заповнення заяв заявником. Програмне забезпечення дозволяє в електронному вигляді вести усі журнали. Крім того, надає можливість готувати різноманітні статистичні звіти за обраний звітний період: кількість прийнятих заявок, відмов, знятих з розгляду заяв; кількість заявок, прийнятих кожним адміністратором. Дозволяє контролювати терміни, надходження коштів до місцевого та державного бюджетів тощо. Під час оброблення готових документів автоматично направляється

смс-повідомлення на мобільний номер суб'єкта звернення про розглянуту заявку чи виконану послугу. Це програмне забезпечення передбачає електронне ведення архіву.

Використання цього програмного забезпечення дозволить розширити перелік базових адміністративних послуг: реєстрація актів цивільного стану (реєстрація народження дитини, шлюбу, розірвання шлюбу, смерті тощо); реєстрація місця проживання особи; видача (обмін) паспорта громадянина України, вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку; видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон; державна реєстрація права власності на нерухоме майно; державна реєстрація земельної ділянки; державна реєстрація юридичної особи або фізичної особи – підприємця; видача посвідчення водія на право керування транспортними засобами; (пере)реєстрація колісних транспортних засобів; соціальні адміністративні послуги (державні допомоги, субсидії тощо).

Оскільки тема надання адміністративних послуг є однією з найактуальніших для громад, Центр завжди готовий поділитися досвідом роботи. З такою місією Центр відвідали представники Козятинського, Крижопільського, Бершадського районів. Досвід роботи висвітлювався на сайті Вінницької обласної державної адміністрації.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КРАВЧЕНКО Світлана Миколаївна,

начальник відділу надання адміністративних послуг
тел. +380 (4353) 2-19-09
моб. +380 (96) 588-38-78
e-mail: teplikcnap@ukr.net

Орган місцевого самоврядування та орган виконавчої влади:

Теплицька районна рада
вул. Незалежності, 25, смт Теплик,
Теплицький район, Вінницька область,
23800, Україна
тел. +380 (4353) 2 -14-82;
тел. +380 (4353) 2-14-63
e-mail: r_rada@teprada.gov.ua

КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСТ

Функціонування Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська та його територіальних підрозділів, використання електронних сервісів задля доступності послуг та розвитку територіальної громади. Івано-Франківська міська рада

Центр надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська за допомогою сучасних інформаційних технологій забезпечує надання електронних сервісів, зокрема, онлайн замовлення адміністративних і дозвільно-погоджувальних послуг. Відкриття територіальних підрозділів Центру підвищило доступність до адміністративних послуг жителів всіх районів міста.

ПЕРЕДУМОВИ

Центр надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська відкрито у жовтні 2010 року з метою вирішення питання доступності до послуг і покращення інвестиційного бізнес-клімату. Діяльність Центру спрямована на якісне надання адміністративних і дозвільно-погоджувальних послуг.

Створення зручних умов для громадян, забезпечення прозорості процедур і доступності послуг в одному приміщенні є основним завданням органу місцевого самоврядування.

ПРАКТИКА

У 2016 році відкрито три територіальні підрозділи Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська: у мікрорайоні «Пасічна» (вул. Галицька, 124-А); у мікрорайоні «Бам» (вул. Гетьмана Мазепи, 185) та у мікрорайоні «Каскад» (вул. Івана Павла II, 4). У філіях Центру можна отримати адміністративні, дозвільно-погоджувальні, соціальні послуги та послуги комунальних підприємств.

Також у ЦНАП м. Івано-Франківська діє інформаційно-консультаційний пункт для іноземців, створений у рамках реалізації проекту Транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна у 2015 році. Такі ж пункти працюють у Любліні (Польща) та Луцьку. Для зручності відвідувачів перекладено на англійську та польську мови інформаційні картки послуг, постійно працює консультант, який вільно володіє англійською та польською мовами.

Центрам надання адміністративних послуг належить важлива роль в умовах децентралізації та отримання нових повноважень органами місцевого самоврядування. Так передані на рівень міста послуги з реєстрації місця проживання, реєстрації бізнесу та нерухомості інтегровано до політики якості ЦНАП м. Івано-Франківська. Тепер ці послуги успішно надаються суб'єктам звернень і суб'єктам господарювання.

ЦНАП м. Івано-Франківська та його територіальні підрозділи функціонують як інтегровані офіси за принципом «Єдиного вікна», де є зони очікування, розміщені інформаційні картки, бланки, зразки заяв та інформаційні термінали.

Вхід до головного офісу ЦНАП м. Івано-Франківська

У приміщеннях створено відповідні умови для доступу та комфортного перебування людей з інвалідністю.

Станом на кінець 2016 року у ЦНАП м. Івано-Франківська надаються 216 адміністративних і дозвільно-погоджувальних послуг. Для забезпечення зручності відвідувачів і прозорості діяльності у Центрі та його територіальних підрозділах використовуються сучасні інформаційні технології – електронна черга, код зворотного зв'язку, попередній запис на прийом, персональний кабінет, смс-інформування про готовність послуги, мобільний додаток «Мобільний Івано-Франківськ», електронний архів, система автоматичного заповнення заяв, онлайн-консультації, онлайн-оцінка якості обслуговування.

У Центрі діють «Універсам послуг» – програмне забезпечення для реєстрації адміністративних і дозвільних послуг, архівування документів на кожен адміністративну та дозвільну послугу і «Електронна система керування чергою», яка забезпечує рівний доступ громадян до отримання адміністративних і дозвільних послуг.

На офіційному сайті Центру www.cnar.if.ua доступні такі електронні сервіси:

«Попередній запис на прийом» - можливість записатися на прийом до адміністратора, державного адміністратора чи державного реєстратора на зручний день і час з вибором днів на два тижні наперед;

«Код зворотного зв'язку» – кожний відвідувач під час замовлення адміністративної чи дозвільної послуги отримує супровідну картку з кодом зворотного зв'язку, за яким на сайті Центру може перевірити стан виконання послуги у режимі реального часу;

«СМС-інформування» – кожний відвідувач, який під час замовлення адміністративних чи дозвільних послуг вказав номер свого мобільного телефону, безкоштовно отримує смс-повідомлення про готовність послуги. Послуга поширюється на всіх операторів мобільного зв'язку за допомогою мобільного додатку «SMS-Універсам»;

«Мобільний Івано-Франківськ» – додаток для мобільних телефонів, за допомогою якого можна отримати всю довідкову інформацію про Івано-Франківськ, а також інформацію про послуги, які надаються у Центрі, перелік необхідних документів, перевірити стан виконання послуг за допомогою коду зворотного зв'язку (додаток доступний на Appstore і на GooglePlay);

«Онлайн консультація» – сервіс, за допомогою якого жителі міста в режимі реального часу можуть консультуватись з питань надання адміністративних чи дозвільних послуг у режимі чат-зв'язку на сайті Центру;

«Надання адміністративних послуг у режимі онлайн за технологією BankID» – жителі Івано-Франківська можуть на сайті Центру в розділі «Електронні послуги» замовити 30 муніци-

*Рецепція ЦНАП
м. Івано-Франківська
Богдана Бондар –
адміністратор ЦНАП*

пальних і 10 державних послуг у режимі онлайн і отримати результат на електронну пошту або забрати паперовий оригінал особисто у Центрі після отримання sms-повідомлення про виконання, пред'явивши документ, що посвідчує особу. Цей сервіс діє з 1 серпня 2015 року;

«Персональний кабінет мешканця», через який можна замовити онлайн-послуги, записатись на прийом, переглянути історію замовлень послуг у Центрі з 2010 року, отримати онлайн-консультації та інші електронні сервіси.

ЦНАП м. Івано-Франківська здійснює прийом суб'єктів звернень у понеділок, четвер з 9.00 до 20.00, у вівторок, середу, п'ятницю та суботу з 9.00 до 16.00 (без перерви).

Відкриття Центру та його територіальних підрозділів профінансовано з міського бюджету Івано-Франківська.

Усі електронні сервіси, мобільні додатки та програмні продукти розроблено відділом програмного та комп'ютерного забезпечення Івано-Франківської міської ради.

Мобільний додаток «Мобільний Івано-Франківськ» реалізований згідно з грантом, наданим ПРООН на умовах співфінансування.

«Персональний кабінет мешканця» створено в рамках проекту Асоціації міст України, який впроваджувався за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Норвегії.

*Зона очікування ЦНАП
м. Івано-Франківська*

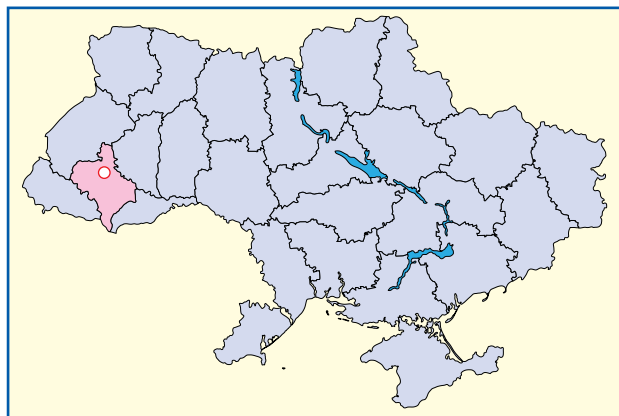
РЕЗУЛЬТАТИ

Щодня Центр надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська відвідують більше 1000 клієнтів, сайт Центру відвідують до 3000 користувачів на добу.

У територіальних підрозділах ЦНАП м. Івано-Франківська з травня 2016 року вже замовлено більше 2 тис. адміністративних і дозвільно-погоджувальних послуг. Крім того, для заявників доступний сервіс вибору місця отримання адміністративних і дозвільних послуг незалежно від місця замовлення послуг.

Сервісами Центру та «Електронним персональним кабінетом» користуються 12 тис. людей щомісяця, які отримали близько 1000 адміністративних і дозвільних послуг, 23 % яких стосувались питань ведення бізнесу у м. Івано-Франківську. Сервісом «Онлайн-консультації» скористалось більше 1500 користувачів, які отримали фахову консультацію адміністратора без попереднього звернення до Центру надання адміністративних послуг. Велика зацікавленість електронними сервісами зумовлена можливістю дистанційно отримувати дозвільні та адміністративні послуги.

Функціонування ЦНАП м. Івано-Франківська та його територіальних підрозділів є важливою складовою демократії і децентралізації, адже у Центрі та його територіальних підрозділах можна замовити всі базові послуги – реєстрація місця проживання, оформлення паспорта, питання землі, опіки та піклування, послуги з реєстрації бізнесу, нерухомості та інші.

Використання електронних сервісів, мобільних додатків та отримання електронних послуг є чинником розвитку електронного врядування, становлення громадянського суспільства, подолання бар'єрів між владою та бізнесом, а також дієвим антикорупційним важелем.

У 2015 році Центром політико-правових реформ (м. Київ) проведено моніторинг якості надання адміністративних і дозвільних послуг, за результатами якого ЦНАП м. Івано-Франківська отримав I місце серед центрів надання адміністративних послуг з організації надання послуг населенню.

У ЦНАП м. Івано-Франківська проводиться щомісячний моніторинг якості надання адміністративних і дозвільно-погоджувальних послуг, де відвідувачі після обслуговування можуть оцінити якість обслуговування у Центрі шляхом голосування талонами, які отримані з системи електронної черги. За результатами моніторингу протягом місяців зберігається позитивна динаміка якості обслуговування громадян (94–96 % відмінно оцінили якість надання послуг, 6–4 % – негативно).

Фахівці постійно діляться досвідом своєї роботи, беруть участь у тренінгах, семінарах як в Україні, такі за її межами. В області функціонує мережа центрів надання адміністративних послуг, яка створена спільно з польськими партнерами. Нині ЦНАП м. Івано-Франківська залучений до трьох міжнародних проектів (Швеція, Польща та Швейцарія).

КОНТАКТИ

Автор практики:

ПІТЕЛЬ Богдан Васильович,

начальник Управління адміністративних послуг
тел. +380 (342) 75-01-19
моб. +380 (50) 152-01-97
e-mail: cnar@mvk.if.ua
e-mail: Bogdan.pitel@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Івано-Франківська міська рада
вул. Грушевського, 21,
м. Івано-Франківськ,
Івано-Франківська область, 76000, Україна
тел. +380 (342) 55-65-15
e-mail: mvk@mvk.if.ua
<http://www.mrada.if.ua/>

Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку: «Ми працюємо для Вас!». Луцька міська рада

У Луцькому Центрі забезпечено надання якісних адміністративних послуг шляхом спрощення процедур взаємодії місцевої влади з громадянами та бізнесом.

ПЕРЕДУМОВИ

Раніше у Луцьку адміністративні послуги надавалися у 38 виконавчих органах міської ради, що були розташовані у 8 різних місцях на території міста, а також у структурних підрозділах Волинської обласної державної адміністрації і територіальних підрозділах центральних органів виконавчої влади. Громадянам доводилося обходити безліч владних коридорів і кабінетів, збираючи затребувані (часто не об'єктивно) довідки і документи, витрачати свій час у непрозорих чергах, намагаючись потрапити на прийом до чиновника. Подекуди прийомні години були обмежені.

ПРАКТИКА

Відкриття у 2014 році Центру надання адміністративних послуг у місті Луцьку та налагодження його ефективної діяльності надало можливість

спростити процедуру надання послуг населенню та підвищити їх якість. Завдяки меморандуму, укладеному між Луцькою міською радою, Волинською обласною державною адміністрацією та територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади, зокрема Державної міграційної служби України, сьогодні у Центрі можна отримати 306 адміністративних послуг (з них 218 послуг виконавчих органів міської ради, 28 – структурних підрозділів облдержадміністрації, 60 – територіальних органів центральних органів виконавчої влади).

У даний час Луцьк – це єдине місто в Україні, де закордонний паспорт можна оформити у Центрі. З 2016 року лучани, які досягли 16-річного віку, можуть звертатися за оформленням ID-паспорта до Центру надання адміністративних послуг у Луцьку.

Адміністративне приміщення ЦНАП м. Луцька

*Консультанти
(Додік А.В. та Бондар О.І.)
на рецепції першими
зустрічають відвідувачів*

ЦНАП у Луцьку облаштовано за найкращими стандартами подібних установ у країнах Європи: електронна система керування чергою, відкритий простір та відсутність кабінетної системи, комфортні умови для відвідувачів, дитяча кімната, супутні послуги, кавовий автомат, кулер з водою, wi-fi, паркова, доступ для осіб з інвалідністю, інформаційний кіоск, вільне робоче місце з доступом до Інтернету, смс-інформування про готовність результату послуг та багато іншого.

Система електронного документообігу АСКОД, впроваджена у Центрі та у всіх суб'єктах надання адміністративних послуг, значно пришвидшує терміни обслуговування клієнтів.

Центр постійно працює над скороченням строків і спрощенням процедур надання адміністративних послуг, розглядаючи їх комплексно у послідовності життєвих ситуації, наприклад:

- реєстрація новонародженої дитини → призначення соціальної допомоги при народженні дитини → реєстрація в дошкільний навчальний заклад → оздоровлення дітей → видача посвідчення багатодітної сім'ї → призначення субсидій → видача закордонного та ID паспорта тощо;
- рішення міської ради про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі → рішення про передачу безоплатно у власність земельної ділянки → реєстрація права власності на земельну ділянку → отримання будівельного паспорту → повідомлення про початок будівництва → резервування поштової ад-

реси → декларація про завершення будівельних робіт → розпорядження про присвоєння поштової адреси → реєстрація права власності на будинок → реєстрація місця проживання особи та ряд інших послуг.

Адміністратори Луцького Центру забезпечили прийом звернень і надання адміністративних послуг, переданих на місцевий рівень у межах децентралізації, значно раніше визначених законодавством термінів. Йдеться про такі послуги: реєстрація/зняття з реєстрації місця проживання особи; оформлення паспорта громадянина України; реєстрація декларацій; реєстрація бізнесу та нерухомості.

Фізичні та юридичні особи мають змогу подати через Портал адміністративних послуг міста Луцька (розділ «Онлайн послуги») документи в електронному вигляді. Адміністратори Центру отримують документи і надсилають їх через спеціальну систему електронного документообігу АСКОД суб'єктам надання адміністративних послуг, які забезпечують розгляд справи та підготовку результату послуги. За допомогою цієї ж системи результат послуги повертається у Центр. При цьому, виданий документ має усю юридичну силу, адже підписаний за допомогою системи ЕЦП (електронний цифровий підпис). Клієнт може вибирати, яким чином йому отримати потрібний документ – через інтернет чи особисто прийти і забрати паперовий примірник. Якщо громадянин захоче отримати його через інтернет, йому необхідно зайти на Портал адміністративних послуг міста Луцька і в «Особистому кабінеті» перейти потрібний документ.

*Директор
департаменту ЦНАП
Карп'як Л.В.*

Велика увага у ЦНАП м. Луцька приділяється підвищенню рівня професіоналізму, обізнаності адміністраторів і державних адміністраторів щодо надання адміністративних послуг. Працівники пройшли навчання у Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, брали участь у семінарах, тренінгах, які організовувались Асоціацією міст України, семінарах у рамках реалізації проекту «Реформа управління на сході України» GIZ (Співпраця з Німеччиною), проекту «Місцеве самоврядування і верховенство права в Україні» (Шведське агентство регіонального розвитку (SIDA), проекту технічної допомоги Європейського Союзу «Центр надання адміністративних послуг як інноваційний інструмент взаємодії влади та громади».

Протягом 2016 року до Центру звернулось 210 702 суб'єкта звернень. Працівниками Центру:

- прийнято 104 374 вхідних пакетів документів (80 124 працівниками Центру, 2 971 представниками управління Держгеокадастру у Луцькому районі Волинської області та 21 279 представниками Луцького міського відділу Управління Державної міграційної служби України у Волинській області);
- надано 3 757 консультацій;
- видано 102 571 результат адміністративних послуг (78 321 працівниками Центру, 2 971 представниками управління Держгеокадастру у Луцькому районі Волинської області та 21 279 представниками Луцького міського відділу Управління Державної міграційної служби України у Волинській області).

У рамках реалізації проекту «Покращення надання адміністративних послуг населенню транскордонних регіонів шляхом створення мережі центрів надання адміністративних послуг і розвитку співпраці Луцького Центру надання адміністративних послуг, Івано-Франківського Центру надання адміністративних послуг і Люблінського Бюро обслуговування мешканців» за фінансової підтримки Європейського Союзу відкрито інформаційно-консультаційний пункт для іноземців у ЦНАП м. Луцька. Тепер громадяни інших країн зможуть зареєструвати своє майно чи бізнес у Луцьку, отримавши фахову консультацію адміністратора, інформаційну картку з переліком документів на польській або англійській мові.

Щоденно у Центр звертаються в середньому від 800 до 900 осіб, які можуть прийти у зручний для себе час, адже графік роботи досить гнучкий – 50 годин на тиждень протягом шести днів без обідньої перерви, у вівторок — до 20 годин.

На реконструкцію приміщення перед відкриттям Центру в 2014 році міська рада виділила майже 10,0 млн грн з міського бюджету.

Завдяки проекту Європейського Союзу залучено 212 299,0 євро фінансової допомоги. У рамках проекту:

- розроблено уніфіковані адміністративні послуги для надання послуг іноземним громадянам, здійснено переклад інформаційних карток польською та англійською мовами;
- закуплено комплект меблів для роботи адміністраторів, інформаційну стійку, інформаційне табло, комплекти комп'ютерної техніки для Центру надання адміністративних послуг у Луцьку;

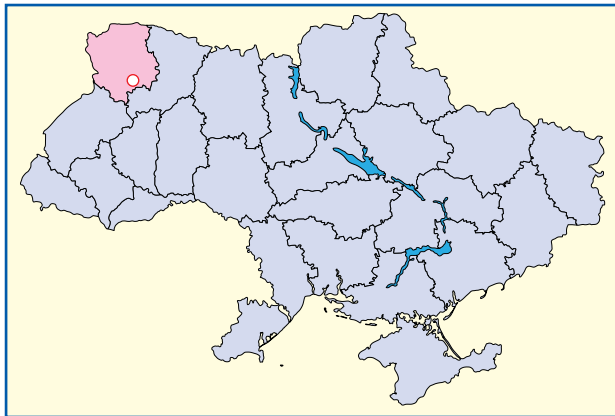
- організовано поїздки для обміну досвідом;
- відкрито пункт обслуговування іноземців у Центрі надання адміністративних послуг у Луцьку.

Також Луцький Центр бере участь у проекті технічної допомоги Європейського Союзу «Центр надання адміністративних послуг як інноваційний інструмент взаємодії влади та громади». У його межах проводиться робота із забезпечення якості та ефективності надання адміністративних послуг, впровадження е-технологій, популяризації адмінпослуг. Зокрема, розроблено та поширено десять промоційних відеороликів. У найближчих планах – добудова зони очікування для відвідувачів Центру, для чого виділено 104 тис. євро фінансової допомоги ЄС.

РЕЗУЛЬТАТИ

Завдяки роботі Центру надходження до бюджету м. Луцька від надання адміністративних послуг з року в рік зростає. Так, у 2015 році надходження склали 12,7 млн грн, а у 2016 році – 18,9 млн грн, тобто зросли на 33%.

З дня відкриття за послугами до Центру звернулося майже 600 тис. відвідувачів (2013 рік – 45 тис., 2014 рік – 133,5 тис., 2015 – 211,8 тис., 2016 – 210,7 тис.).

Центр щомісяця проводить моніторинг громадської думки щодо оцінки якості надання адміністративних послуг. Кожний відвідувач може оцінити роботу Центру на «добре» або «незадовільно», опустивши талон електронної черги у відповідну скриньку. У 2016 році 96 % відвідувачів позитивно оцінили діяльність Центру.

Довідково

За результатами опитування відвідувачів ЦНАП у 40 містах України, яке проводилось Фондом «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» протягом 2015 року, ЦНАП м. Луцька отримав одні з найкращих оцінок діяльності.

Важливим чинником успіху цієї практики стало повне взаєморозуміння щодо необхідності забезпечення якісного обслуговування громади міста Луцька та області на рівні європейських стандартів і підписання Меморандуму щодо спільних дій між Луцькою міською радою, Волинською обласною державною адміністрацією та територіальними органами центральних органів виконавчої влади.

Сьогодні ЦНАП м. Луцька є базовим для проведення тренінгів і семінарів для представників інших Центрів області. За весь час роботи Центру його відвідали близько 200 делегації з усієї України.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КАРП'ЯК Лариса Володимирівна,

директор Департаменту «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку»

тел. +380 (332) 77-78-70

моб. +380 (50) 729-73-47

e-mail: cnap@lutskrada.gov.ua

Контактна особа:

САРАЙ Василь Миколайович,

заступник директора Департаменту «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку»

тел. +380 (332) 77-78-86

моб. +380 (95) 035-51-37

e-mail: vasyi.sarai@gmail.com

Орган місцевого самоврядування:

Луцька міська рада

вул. Богдана Хмельницького, 19,

м. Луцьк, Волинська область, 43025, Україна

тел. +380 (332) 77-79-00

e-mail: office@lutskrada.gov.ua

http://www.lutskrada.gov.ua/

Організація надання адміністративних послуг через Центр адміністративних послуг «Прозорий офіс» у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень водія. Вінницька міська рада

У Вінницькому Центрі надання адміністративних послуг «Прозорий офіс» організовано надання нових видів адміністративних послуг – проведення урочистого обряду укладання шлюбу та реєстрації народження дитини (за потреби ці обряди супроводжуються синхронним перекладом англійської і німецької мовами, а також мовою жестів); державна реєстрація транспортних засобів, з видачею реєстраційних документів і номерних знаків, прийняття іспитів на знання Правил дорожнього руху та практичних навиків управління автомобілем із видачею посвідчень водія.

ПЕРЕДУМОВИ

Державна реєстрація актів цивільного стану є передумовою отримання таких адміністративних послуг, як державна соціальна допомога при народженні дитини, допомога на поховання, реєстрація місця проживання дитини, заміна паспорту громадянина України тощо. Збір довідок, витягів, візити до різних органів, які розташовані в різних частинах міста потребує додаткових витрат сил і часу громадян.

На території Вінницької області діють лише п'ять територіальних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ України. Така кількість не задовольняє існуючий попит в отриманні адміністративних послуг з реєстрації технічних засобів і видачі посвідчень водія, що викликає обурення та зумовлює додаткові витрати споживачів цих послуг.

ПРАКТИКА

У Вінниці вперше в Україні залучено орган державної реєстрації актів цивільного стану до надання адміністративних послуг через міський Центр. З цією метою укладена угода про співпрацю у сфері надання адміністративних послуг із Відділом державної реєстрації актів цивільного стану Вінницького районного управління юстиції Вінницькій обл. У територіальному відділенні

«Прозорого офісу» «Замостя» відкрито залу для проведення урочистого обряду укладання шлюбу та реєстрації народження дитини. За потреби ці обряди супроводжуються синхронним перекладом на англійську та німецьку мови, а також мовою жестів.

Фінансування витрат забезпечено з міського бюджету – 123 000,0 грн, (ескіз дизайну інтер'єру – 21 000,0 грн; проект і виробництво – 49 000,0 грн; придбання меблів, килиму, жалюзі – 53 000,0 грн).

Замостянське відділення ЦНАП «Прозорий офіс», відділ РАЦС Вінницького районного управління юстиції (м. Вінниця, вул. Замостянська, 7)

Урочиста церемонія укладення шлюбу у Замостянському відділенні ЦНАП «Прозорий офіс», відділ РАЦС Вінницького районного управління юстиції (м. Вінниця, вул. Замостянська, 7)

Державна реєстрація технічних засобів у міському Центрі, організована у Вінниці, – це новація в Україні. У рамках укладеної угоди про співпрацю у сфері надання адміністративних послуг із Регіональним сервісним центром Міністерства внутрішніх справ України у Вінницькій області та із залученням до спільної роботи підрозділу Вінницького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України з 17 вересня 2016 року через Староміське відділення Центру «Прозорий офіс» розпочато надання адміністративних послуг з реєстрації транспортних засобів (ТЗ) із видачею реєстраційних документів і номерних знаків. Також надається послуга з проведення техогляду огляду та експертних досліджень ТЗ і видачі відповідних документів. Окрім того, організовано видачу посвідчень водія за результатами теоретичного та практичного іспитів, обмін і видача дублікатів цього документу.

На реалізацію цієї практики з міського бюджету виділено – 2 960,0 тис. грн, з яких 1 470,0 тис. грн – на реконструкцію прибудинкової території Центру із облаштуванням оглядового майданчика; 1 490,0 тис. грн – на реконструкцію частини приміщення Центру із облаштуванням мереж, обладнання класу для прийняття іспитів.

РЕЗУЛЬТАТИ

Запровадження надання послуг з державної реєстрації актів цивільного стану у «Прозорому офісі» забезпечило можливість отримання комплексу адміністративних послуг в одному приміщенні за принципом «організаційної єдності», що створює комфортність і зручність для громадян.

Оскільки у Центрі працюють підрозділи соціального захисту, Пенсійного фонду, органів реєстрації місця проживання. Реалізація цієї практики надає можливість отримувати послуги соціального та реєстраційного характеру за один візит в одному приміщенні.

Протягом січня–серпня 2016 року через відділення Центру «Замостя» надано таку кількість послуг з реєстрації цивільного стану громадян:

- 163 – державна реєстрація шлюбу;
- 457 – державна реєстрація народження;
- 837 – державна реєстрація смерті;
- 44 – державна реєстрація розірвання шлюбу;
- 104 – державна реєстрація зміни імені, внесення змін до актових записів цивільного стану;
- 1978 – повторна видача свідоцтва про державну реєстрацію акту цивільного стану та витягів з реєстру.

Організація надання послуг у сфері реєстрації технічних засобів і видачі посвідчень водія у «Прозорому офісі» покращила рівень обслуговування громадян у цій сфері, зменшила завантаженість територіальних сервісних центрів МВС.

Завдяки матеріально-технічному та інфраструктурному забезпеченню Центру створено

Урочиста церемонія укладення шлюбу у Замостянському відділенні ЦНАП «Прозорий офіс», відділ РАЦС Вінницького районного управління юстиції (м. Вінниця, вул. Замостянська, 7)

ТЕМА III. ЦЕНТРИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

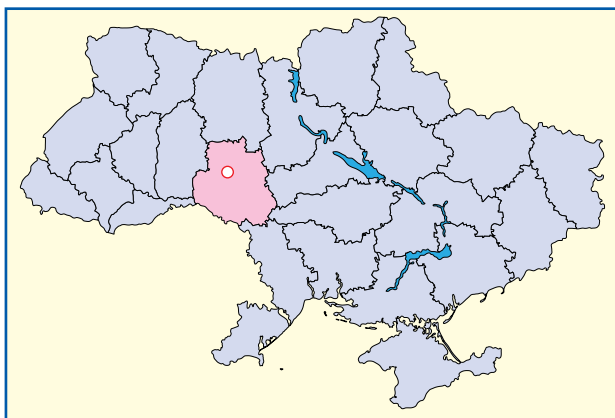
Клас для здачі іспитів на знання правил дорожнього руху у територіальному сервісному центрі МВС №0546 Староміського відділення ЦНАП «Прозорий офіс» (м. Вінниця, вул. Брацлавська, 85)

умови суворого дотримання визначених законодавством алгоритмів і процедур державної реєстрації технічних засобів, забезпечено умови для мінімізації корупційних проявів завдяки прозорості усіх процедур. Позитивний приклад цього нововведення демонструє ефективність реформи з децентралізації влади у перехідний період. Середній час реєстрації у «Прозорому офісі» складає 20–30 хв. Для споживачів послуг тут забезпечено комфортні умови перебування.

З 17 по 27 вересня 2016 року через відділення Центру «Старе місто» зареєстровано 165 технічних засобів, у тому числі на підставі укладених у Центрі 83 договорів купівлі-продажу технічних засобів; видано 51 посвідчення водія після здачі іспитів.

Обидві практики регулярно презентуються представникам інших міст у рамках візитів делегацій з метою ознайомлення з роботою Центру адміністративних послуг «Прозорий офіс» Вінницької міської ради.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КОПЧУК Ірина Володимирівна,

директор Департаменту адміністративних послуг
Вінницької міської ради
тел. +380 (432) 59-50-55
моб. +380 (63) 950-35-11
e-mail: Kopchuk@vmr.gov.ua

Контактна особа:

ІЩУК Євген Миколайович,

перший заступник директора Департаменту адміністративних послуг
Вінницької міської ради
тел. +380 (432) 59-51-67
моб. +380 (63) 285-72-18
e-mail: ischuk@vmr.gov.ua

Орган місцевого самоврядування:

Вінницька міська рада
вул. Соборна, 59, м. Вінниця,
Вінницька область,
21100, Україна
тел. +380 (43) 259-50-00
e-mail: vinrada@vmr.gov.ua
<http://www.vmr.gov.ua/default.aspx>

Центр надання адміністративних послуг – простий сервіс для спілкування львів'ян із владою.

Львівська міська рада

Центр надання адміністративних послуг м. Львова та його територіальні підрозділи створені з метою надання якісних адміністративних послуг жителям міста. У сучасних офісах поруч з місцем проживання або роботи можна подати звернення, записатись на прийом до посадовця, замовити адміністративну послугу та отримати її результат. Для зручності відвідувачів передбачено електронну чергу, місця для очікування, дитячі куточки тощо.

ПЕРЕДУМОВИ

ЦНАП м. Львова та його територіальні підрозділи у кожному районі міста створені на виконання ухвали Львівської міської ради від 15.05.2014 № 3318 «Про утворення Центру надання адміністративних послуг м. Львова, затвердження Положення про Центр надання адміністративних послуг м. Львова та Регламенту Центру надання адміністративних послуг м. Львова».

Передумовою підготовки та прийняття цього рішення були такі чинники:

- недоступність адміністративних послуг через віддаленість офісу ЦНАП м. Львова;
- зростання переліку адміністративних послуг, які мають надаватись через центри надання адміністративних послуг;

- незручність отримання адміністративних послуг: територіальні підрозділи Центру працювали на перших поверхах районних адміністрацій у приміщеннях кабінетного типу;
- розуміння міською владою нагальної потреби у запровадженні сучасної системи надання якісних адміністративних послуг, яка забезпечить зручність і доступність отримання послуг для кожного жителя міста.

ПРАКТИКА

19 травня 2014 року Центр розпочав роботу в оновленому приміщенні площею 120,5 кв.м на першому поверсі будинку міської ради. У відкритій частині Центру – фронт-офісі – облаштовано

Територіальний підрозділ ЦНАП м. Львова (пр. Червоної Калини, 72а)

Адміністратор Центру надання адміністративних послуг Львівська міська рада – Сарабаха О.І.

Директор департаменту адміністративних послуг Львівської міської ради – Бартошик В.В.

10 робочих місць адміністраторів, які склали сектор обслуговування; сектор інформування – рецепцію на два робочих місця; сектор очікування, де облаштовано місця для очікування, дитячий куточок і столи для написання заяв та підготовки документів, встановлено електронну систему керування чергою та інформаційний термінал.

У закритій частині Центру, бек-офісі, розміщеному поруч, опрацьовуються документи у програмі електронного документообігу та вхідна пошта.

Також у складі Центру діє сектор інформаційна довідка ЦНАП м. Львова, яка здійснює консультативний супровід надання адміністративних послуг. Зателефонувавши за номером 297-57-95, можна отримати інформацію про адміністративні послуги та порядок їх надання. Робота цього сек-

тору – це телефонні консультації, запис на особистий прийом до посадовців Львівської міської ради у телефонному режимі, комунікація із цільовою аудиторією Центру через сторінку у соціальній мережі Facebook, надання консультацій онлайн через електронну пошту та інформаційний супровід сайту Центру. Важливою ділянкою роботи з надання інформаційних послуг є наповнення та оновлення реєстру адміністративних послуг, доступного для усіх мешканців міста на інтернет-порталі міської ради на веб-сторінці Центру.

Для зручності громадян Центр працює вісім годин на день, два дні у тиждень – до 20.00, а також у суботу.

Територіальні підрозділи ЦНАП м. Львова триวาкий час працювали на перших поверхах районних адміністрацій. Ці приміщення кабінетного типу мали обмежені можливості, а кількість послуг і, відповідно, заявників, зростала. Тому назріла потреба у відкритті у районах міста офісів Центру, які відповідали б вимогам сьогодення.

6 жовтня 2015 року розпочав роботу офіс Центру в Сихівському районі (пр. Червоної Калини, 72а), 21 жовтня відкрив двері для відвідувачів офіс Центру для мешканців Личаківського та Галицького районів (вул. Костя Левицького, 67). 18 квітня 2016 року прийшли перші відвідувачі до Центру надання адміністративних послуг у Шевченківському районі міста (вул. Миколи Хвильового, 14а), 2 серпня розпочав роботу офіс Центру для мешканців Залізничного району (вул. Івана Виговського, 32). Наразі завершуються ремонтні роботи очікується відкриття територіального підрозділу у Франківському районі (на вул. Генерала Чупринки, 85).

Довідково

Легко зорієнтуватися у мережі офісів львів'янам допомагає і їх колористика: кожен офіс має свою кольорову гаму – колір блакиті на вул. Костя Левицького, 67, життєдайний зелений – пр. Червоної Калини, 72а, оптимістичний помаранчевий – це офіс на вул. Миколи Хвильового, 14а, калиновий – територіальний підрозділ на вул. Івана Виговського, 32а. Заплановано відкриття офісу жовтого кольору – офіс на Генерала Чупринки, 85а.

У нових територіальних офісах забезпечено відповідне зонування приміщень: є зона реєстрації та опрацювання документів на видачу результату адміністративної послуги, інформаційна до-

відка – рецепція, зона очікування, дитячі куточки, вільний доступ до мережі «Інтернет» (2 комп'ютери у кожному офісі), Wi-Fi. У офісах облаштовано від 12 до 32 робочих місць адміністраторів із оновленою комп'ютерною технікою. Кількість робочих місць визначено з розрахунку до очікуваного навантаження офісу та потреб району міста, який він обслуговує.

У приміщеннях територіальних підрозділів Центру створено зручності і для людей з інвалідністю: встановлено пандуси для візків, встановлено знаки для людей з вадами зору, передбачено відповідне обладнання у вбиральнях. Система керування чергою дає можливість у пріоритетному порядку викликати до адміністратора клієнтів, які у меню терміналу обрали «Послуги для людей із особливими потребами».

Здійснити оплату платних адміністративних послуг у офісах також доволі просто: там встановлено систему POS-терміналів. Власники банківських карток будь-якого банку можуть сплатити за послугу, а у BASS-терміналах можна оплатити готівкою.

Відповідно до вимог Закону України «Про адміністративні послуги» видача результату адміністративної послуги суб'єктам звернень здійснюється через Центр надання адміністративних послуг м. Львова та його територіальні підрозділи. З метою підвищення рівня комфортності та зручності під час отримання адміністративних послуг відвідувачів Центру інформують про готовність видачі результату послуги шляхом sms-повідомлення. Також у 2016 році запроваджено sms-інформування заявників після реєстрації поданого документа та запису на прийом до посадовця.

Адміністратор Центру надання адміністративних послуг – Семираз М.М.

Відкриття територіального підрозділу ЦНАП (м. Львова, вул. І.Виговського, 32)

У ЦНАП м. Львова львів'яни-учасники АТО звертаються і щодо виготовлення Ідентифікаційної картки львів'янина-учасника антитерористичної операції, яка дозволяє швидше і зручніше користуватися сервісами міста, а також спростити цій категорії львів'ян спілкування із владою, у тому числі отримання адміністративних послуг. За цією послугою вже звернулось понад 2000 учасників АТО. Згодом отримати ID-картку львів'янина зможуть усі мешканці міста.

Через ЦНАП м. Львова можна замовити 263 адміністративні послуги, суб'єктами надання яких є як виконавчі органи Львівської міської ради, так і органи державної влади. Інші послуги, які надає Центр, окрім реєстрації документів, умовно можна поділити на консультативні та інформаційні. Основний вид консультативних послуг – безпосередній прийом громадян і відповіді на телефонні й електронні звернення. Інформаційні послуги полягають у роботі на інформаційне випередження, співпраці з виконавчими органами міської ради, органами державної влади, залученні їх до проведення інформаційних кампаній, стимулюванні регулярного та послідовного висвітлення нагальних питань.

Для спрощення доступу львів'ян до адміністративних послуг працює портал «Особистий кабінет львів'янина» (<https://egov.city-adm.lviv.ua>). Кількість адміністративних послуг, які можна замовити, користуючись порталом, поступово зростає.

Протягом 2014–2016 років на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України

ТЕМА III. ЦЕНТРИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» у ЦНАП м. Львова забезпечено прийом заяв на отримання адміністративних послуг державних органів. Зважаючи на потреби жителів населених пунктів, розміщених поблизу Львова – смт Брюхович, м. Винник і смт Рудно – керівництво Центру докладає зусиль до відкриття відповідних територіальних підрозділів, які у подальшому мають стати осередками адміністративного, громадського, культурного життя передмістя Львова. Виготовляється проектно-технічна документація для будівництва ультрасучасних будівель, які дозволять реалізувати потреби цих населених пунктів.

Кошти на оснащення Центру надання адміністративних послуг м. Львова та його територіальних підрозділів в обсязі 6 550,0 тис. грн виділено з міського бюджету та з бюджету розвитку міського бюджету.

РЕЗУЛЬТАТИ

Кількість звернень до ЦНАП м. Львова щороку зростає. Лише впродовж 2016 року до ЦНАП

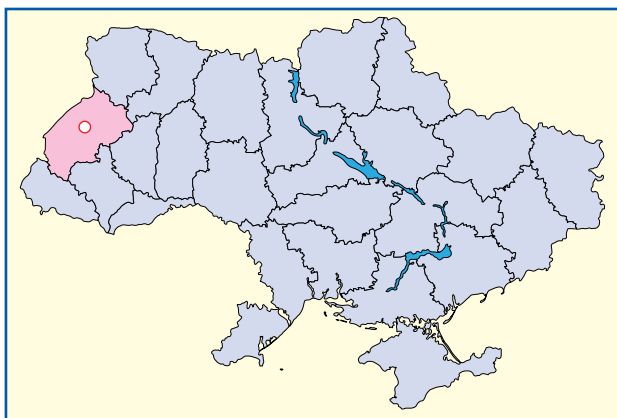
м. Львова звернулось 125 158 львів'ян, жителів Львівщини та інших регіонів України. Для порівняння: у 2015 році Центр відвідали 101 030 громадян, у 2014 – 89 510.

Також зростає кількість наданих адміністративних послуг. У 2014 році їх надано 19,058 тис., у 2015 – 34,757 тис., за підсумками 2016 року через Центр та його територіальні підрозділи надано 92,512 тис. послуг.

Головним результатом практики є те, що львів'яни у межах 15-хвилинної доступності від роботи або дому мають зручне сучасне середовище для спілкування з владою та отримання сервісів. Робота Центру та його підрозділів побудована таким чином, що ламаються всі стереотипи про чиновників, про бар'єри між владою і громадою, про мешканців як прохачів.

Варто зазначити, що запорукою успіху цієї практики стало розуміння міською владою потреб громади, об'єднання зусиль і командна робота колективу.

Львівський Центр радо ділиться своїм досвідом з іншими містами України, Львівської області, з об'єднаними територіальними громадами.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КОЛОДІЙ Тетяна Василівна,

заступник начальника відділу «Центр надання адміністративних послуг» управління адміністрування послуг Департаменту адміністративних послуг Львівської міської ради
тел.: +380 (32) 297-58-33
e-mail: service_center@city-adm.lviv.ua

Контактна особа:

УШАКОВА Наталія Павлівна,

адміністратор Центру надання адміністративних послуг
тел.: +380 (32) 297-58-33
моб. +380 (97) 983-31-64
e-mail: service_center@city-adm.lviv.ua

Назва органу місцевого самоврядування:

управління адміністрування послуг Департаменту адміністративних послуг Львівської міської ради
пл. Ринок, 1, м. Львів, 79006
тел.: +380 (32) 297-57-95
e-mail: service_center@city-adm.lviv.ua
<http://city-adm.lviv.ua/>

Впровадження електронної інформаційно-телекомунікаційної системи «ЦНАП-Smart-quality-service» для формування і ведення єдиного реєстру територіальної громади. Рівненська міська рада

Впровадження інформаційно-телекомунікаційної системи дозволило проводити реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання громадян, витрачаючи мінімум часу, а також збільшити кількість наданих послуг. Робота системи відповідає вимогам щодо доступності, ефективності, прозорості та якості надання адміністративних послуг.

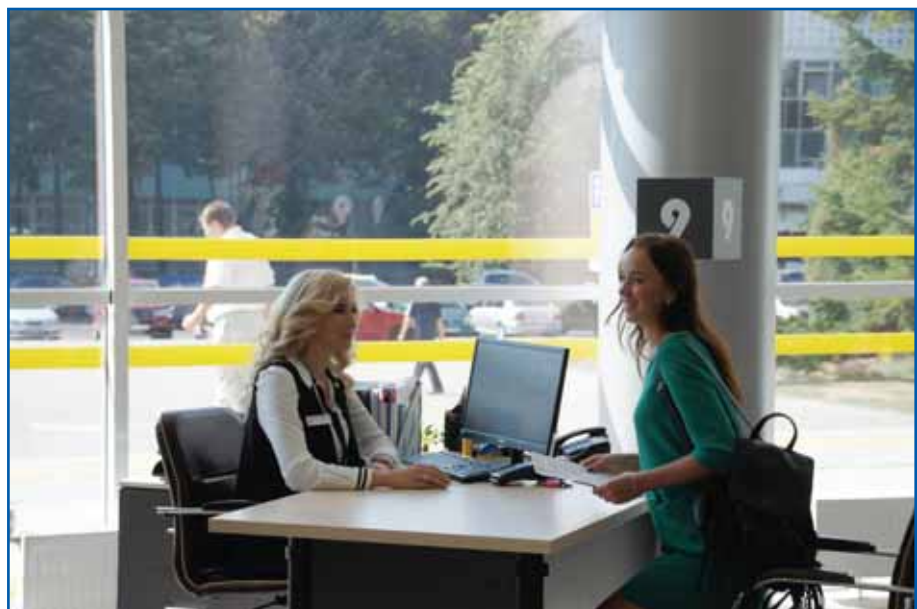
ПЕРЕДУМОВИ

У рамках децентралізації повноваження з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання громадян передані на рівень місцевого самоврядування і Рівненський регіональний Центр надання адміністративних послуг зіштовхнувся з низкою проблем, серед яких, зокрема, надмірне витрачання паперу, невідповідність записів у паперових документах, відсутність відповідальності, оскільки працівник, який надав адміністративну послугу, ніде не вказувався.

Такий стан негативно впливав на оперативність роботи Центру з надання цієї послуги. Адміністратор витрачав близько 20 хвилин на обслуговування одного клієнта і міг прийняти лише 30 людей за робочий день. Головною проблемою була нерелевантність запиту клієнта з фактичним станом реєстрації місця проживання, спричинена різноманітними помилками та тіньовими схемами, що діяли у колишніх суб'єктах надання цієї послуги.

Начальник відділу ведення реєстру територіальної громади управління забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради – Хомич Н.В.

Адміністратор відділу ведення реєстру територіальної громади управління забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради – Путря Н.В.

Заступник Рівненського міського голови – Герман В.І.

Начальник управління забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради – Шигорева Ю.С.

Рішенням проблеми підвищення якості та ефективності надання адміністративних послуг з реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання громадян стала автоматизація різноманітних операційних процесів у Центрі.

ПРАКТИКА

Відповідно до рішення Рівненської міської ради Управління забезпечення надання адміністративних послуг визначено органом, що здійснює реєстрацію та зняття з реєстрації місця проживання громадян. Для цього у складі управління створено відділ ведення реєстру територіальної громади, на який покладено адміністративну відповідальність приймати рішення безпосередньо в день звернення заявника.

Для забезпечення надання якісних та ефективних, вчасних і прозорих послуг фахівці відділу розробили технічне завдання щодо автоматизації операційних процесів реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання. На розробку і впровадження програмного забезпечення з міського бюджету виділено 120 тис. грн.

Для первинного наповнення бази даних інформаційно-телекомунікаційної системи використано інформацію з Єдиного державного реєстру виборців, надану за дозволом ЦВК. Також наповнення реєстру здійснювалося у співпраці міським відділом Державної міграційної служби у Рівненській області. Коригування та актуалізація даних

реєстру здійснюється постійно у процесі надання послуг і видачі довідок.

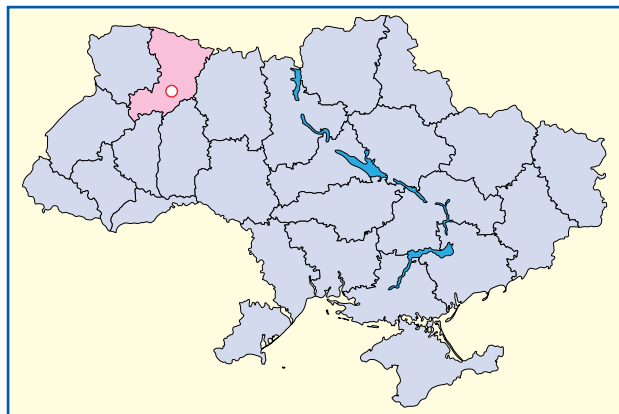
РЕЗУЛЬТАТИ

Для ефективної побудови операційних систем адміністраторів Рівненський регіональний центр надання адміністративних послуг впровадив програмне забезпечення «ЦНАП-Smart-quality-service» для формування і ведення єдиного електронного реєстру територіальної громади. Програмне забезпечення розроблено за технічним завданням Центру.

Відділ ведення реєстру територіальної громади надає громадянам послуги з реєстрації місця проживання, зняття з реєстрації місця проживання, видачі відповідних довідок, а також довідок про склад сім'ї і зареєстрованих осіб тощо.

Результатом цього нововведення стало підвищення ефективності роботи адміністраторів. Пришвидшення та оптимізація процесу надання послуги сприяли зростанню надходжень до місцевого бюджету від реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання громадян. Якщо у квітні 2015 року, коли стартувала автоматична система, надійшло 25 000,0 грн (надано 2 318 послуг), то у серпні – вже 46 114,84 грн (надано 5 948 послуг). Завдяки інформаційно-телекомунікаційній системі на опрацювання одного запиту адміністратор витрачає близько 12 хвилин і приймає за один робочий день у середньому 50 клієнтів.

Автоматизація операційних процесів є чинником якісної зміни у роботі адміністраторів і, відповідно, створює позитивний імідж всього Центру. Саме такі відгуки надходять від клієнтів Центру як безпосередньої під час відвідування, так і у соціальних мережах.

Ця практика може бути впроваджена й у інших територіальних громадах. Рівненський регіональний Центр надання адміністративних послуг ділиться досвідом формування та ведення єдиного електронного реєстру територіальної громади на різноманітних семінарах і практикумах, приймає у себе представників інших міст.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ГЕРМАН Віталій Ігорович,

заступник Рівненського міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради
 тел. +380 (362) 62-04-11
 моб. +380 (67) 380-11-69
 e-mail: vitaliiigermanrv@gmail.com

Контактна особа:

ШИГОРЕВА Юлія Сергіївна,

начальник Управління забезпечення надання адміністративних послуг Рівненської міської ради
 тел. +380 (362) 64-89-28
 моб. +380 (97) 867-42-14
 e-mail: snap@ukr.net

**Орган місцевого самоврядування:
 Управління забезпечення надання адміністративних послуг
 Рівненської міської ради**

майдан Просвіти, 2,
 м. Рівне, Рівненська область,
 33013, Україна
 тел. +380 (362) 64-89-28
 e-mail: snap@ukr.net
<http://www.city-adm.rv.ua/RivnePortal/ukr/index.aspx>

КРАЩІ ПРАКТИКИ

ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Створення Центру надання адміністративних послуг. Зимнівська сільська рада Володимир-Волинського району Волинської області

За короткий час Зимнівська сільська рада об'єднаної територіальної громади надала своїм мешканцям можливість отримувати 88 адміністративних послуг у створеному за сучасними вимогами Центрі надання адміністративних послуг і трьох віддалених робочих місцях адміністраторів. Організували надання супутніх послуг, зокрема Українського державного підприємства поштового зв'язку (Укрпошта).

ПЕРЕДУМОВИ

Для отримання адміністративних послуг жителям сіл необхідно було їхати в Центр надання адміністративних послуг Володимир-Волинської районної державної адміністрації.

Після того, як рішенням Волинської обласної ради № 36/4 від 14 серпня 2015 року утворено Зимнівську сільську об'єднану територіальну громаду з 17 сіл із центром у селі Зимне, Зимнівська сільська рада 23 грудня 2015 року прийняла рішення № 1-2 /27 та № 1-2 /28 про створення Центру надання адміністративних послуг, затвердження Положення та Регламенту, якими визначено порядок організації його роботи, роботи адміністраторів та їх взаємодії із суб'єктами надання адміністративних послуг.

Для створення Центру в Зимнівській сільській раді заручилися підтримкою Канадського фонду сприяння місцевих ініціатив Посольства Канади в Україні, який виділив 410,00 тис. грн. Внесок сільської ради склав 345,950 тис. грн, 42,00 тис. грн надала громадська організація «ЗИМНЕ». Це дало громаді можливість відремонтувати та облаштувати приміщення відповідно до загальних

рекомендацій, якими передбачено, що Центр має бути комфортним для відвідувачів, зокрема розміщуватися на першому поверсі будівлі у форматі «відкритого простору», а не кабінетної системи. Крім того, приміщення облаштували з урахуванням категорії відвідувачів: осіб похилого віку, людей з інвалідністю, осіб з малими дітьми). Встановлено функціональні меблі, тематичні стенди, вивіски, техніку для роботи адміністраторів.

ПРАКТИКА

Центр надання адміністративних послуг Зимнівської сільської ради офіційно розпочав свою роботу 23 лютого 2016 року. Рішенням сільської ради, згідно із Законом України «Про адміністративні послуги», визначено 54 послуги (з них 41 – виконавчого комітету): 3 – акти цивільного стану; 8 – прийняття рішень з надання дозволу на розробку чи затвердження проекту землеустрою тощо; 26 – видача різного роду довідок; 4 – архітектора; 1 – документів дозвільного характеру, зокрема декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимо-

Відкриття ЦНАП Зимнівської сільської ради.

Зліва направо:

адміністратор Антонюк О.В., адміністратор Сахменко Л.В., сільський голова Католик В.А., адміністратор Головенко О.Л., керівник ЦНАП Корольчук І.О. (по центру)

гам законодавства з питань пожежної безпеки; 3 – Держгеокадастру; 9 – Управління соціального захисту населення райдержадміністрації (встановлення статусів і видача посвідчень).

Згідно з рішенням виконавчого комітету Зимнівської сільської ради від 27.04.2016 року № 29 до переліку включено ще 34 послуги: 2 – з реєстрації місця проживання/перебування, зняття з реєстрації місця проживання (обов'язки з виконання дій щодо реєстрації згідно рішення виконавчого комітету Зимнівської сільської ради покладено безпосередньо на адміністратора Центру); 24 – з державної реєстрації нерухомості – послуги державного реєстратора виконавчого комітету сільської ради; 2 – Управління соціального захисту населення (виплата одноразової допомоги при народженні дитини,

подання декларації на субсидію); 2 – Державної міграційної служби (вклеювання фотографій і видача паспорта у зв'язку з непридатністю та зміною прізвища). На сьогодні Центр надає 88 послуг.

Враховавши принцип територіальної доступності та необхідність наближення до населення широкого спектру адміністративних послуг, у кількох селах об'єднаної громади (с. Лютниче, с. Бубнів, с. Селець) створили віддалені робочі місця адміністраторів.

З метою надання послуг, що надаються структурними підрозділами територіальних органів центральних органів виконавчої влади, підписано 4 меморандуми про співпрацю з чітким переліком послуг, до яких додано інформаційні та технологічні картки.

Віддалене робоче місце

адміністратора Головенко О.Л.

Внутрішнє приміщення ЦНАП (стенди)

Для організації роботи та належного надання послуг згідно з переліком Центр забезпечено інформаційними та технологічними картками послуг, бланками заяв і клопотань та зразками їх заповнень, штампами реєстрації і зняття з реєстрації, бланками протоколів та журналів реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення. Також виготовлено електронний цифровий підпис для доступу до програм, отримано ідентифікатори доступу адміністраторам до програми «Реєстр нерухомого майна», забезпечено програмним забезпеченням електронного документообігу «АСКОД».

Зимнівська сільська рада зареєстрована у Реєстрі територіальної громади. Завантажений список жителів, переданий реєстром виборців райдержадміністрації, що дає змогу адміністраторам корегувати списки жителів громади після здійснення реєстрації/зняття з реєстрації місця

проживання. На сьогодні адміністратори Центру працюють у 3-х програмах: «АСКОД», «Реєстр нерухомого майна» в частині прийняття заяви, та «Реєстр територіальної громади».

Якісними змінами є те, що заявник, звертаючись за однією послугою, наприклад, за актом цивільного стану – свідоцтвом про народження дитини, отримує й інші послуги: реєстрацію місця проживання дитини, подає заяву на одноразову допомогу при народженні дитини, заяву та декларацію на субсидію у зв'язку зі зміною складу сім'ї. Багатодітна сім'я може подати заяву про надання статусу та видачу посвідчень батьків і дитини з багатодітної сім'ї. Тобто суб'єкт звернення може отримати п'ять послуг в одному місці, що є підтвердженням послідовності та наступності адміністративних послуг, що надаються у Центрі.

Дуже важливим питанням для громади і Центру є рівень фахової підготовки, досвід роботи

Робота із клієнтами

адміністраторів. Очолює Центр Корольчук Ірина Олександрівна, яка має високий рівень довіри у жителів і великий досвід роботи у цій сфері. Вона брала участь у Всеукраїнському конкурсі «Кращий адміністратор» та «Кращий дозвільний центр» і визнана переможцем серед фахівців Волинської області у двох номінаціях.

Зимнівська сільська рада після об'єднання однією з перших відкрила такий Центр і отримала неоціненний досвід щодо процедури його створення та організації роботи. Рада охоче ділиться ним із сільськими радами Ківерцівського, Іваничівського, Маневицького та Шацького районів, які мають намір об'єднатися. У рамках навчального візиту на тему «Місцевий економічний розвиток та створення нових робочих місць» прийнято дві делегації представників органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з Донецької і Луганської областей.

РЕЗУЛЬТАТИ

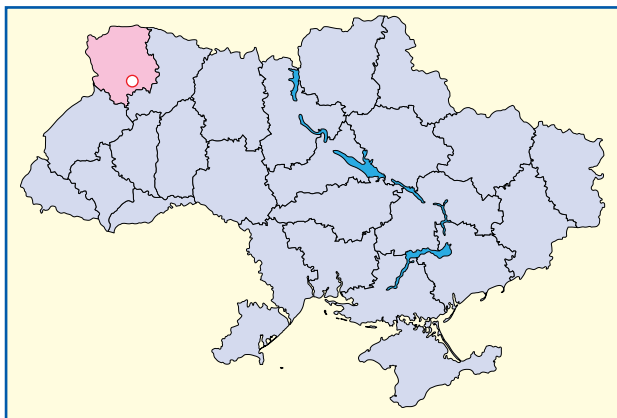
За 10 місяців роботи у 2016 році Зимнівський Центр за принципом «єдиного вікна» надав жите-

лям своєї громади 4620 адміністративних послуг, з них 2200 – з реєстрації нерухомості/реєстрації договорів оренди.

Крім того, для суб'єктів звернень у Центрі організовано надання супутніх послуг. За клопотанням громади тут відкрили відділення Укрпошти, яке працює щоденно. Комунальним підприємством сільської ради надаються послуги ксерокопіювання.

За цей же час, завдяки платним адміністративним послугам, бюджет сільської ради поповнився на 185,0 тис. грн.

Як показує практика, наявність таких Центрів у сільських об'єднаних територіальних громадах має стати нормою життя. Тому Зимнівська сільська рада об'єднаної територіальної громади та Зимнівський Центр не зупиняються на досягнутому. Сьогодні до послуг жителів і офіційний сайт сільської ради із розділом «Центр надання адміністративних послуг»: <http://zymne.zz.vs>, де можна ознайомитися з повним переліком адміністративних послуг.

КОНТАКТИ

Автор практики:

КОРОЛЬЧУК Ірина Олександрівна,

керівник Центру надання адміністративних послуг
Зимнівської сільської ради
тел. +380 (3342) 9-51-75
моб. +380 (93) 655-54-63
e-mail: snarzymne@i.ua

Орган місцевого самоврядування:

Зимнівська сільська рада
вул. Миру, 2, с. Зимне,
Володимир-Волинський район,
Волинська область, 44752, Україна
тел. +380 (3342) 9-51-31
e-mail: zymne@i.ua

Центр надання адміністративних послуг у Кіптівській об'єднаній територіальній громаді – взірець для наслідування. Кіптівська сільська рада Козелецького району Чернігівської області

У північній частині України, на Чернігівщині, за рахунок бюджету об'єднаної територіальної громади відкрито перший сільський Центр надання адміністративних послуг, завдяки якому створено 8 робочих місць. Місцева влада вишукала можливості для забезпечення молодих спеціалістів Центру житлом. Налагодила активне співробітництво із Всеукраїнською асоціацією сільських селищних рад та її Чернігівським регіональним відділенням.

ПЕРЕДУМОВИ

Сьогодні в Україні триває процес децентралізації та об'єднання територіальних громад. У зв'язку зі змінами, що відбулися в Козелецькому районі завдяки цим процесам, підвищилися вимоги населення до якості та швидкості надання адміністративних послуг. Тому постало важливе завдання – створити Центр надання адміністративних послуг саме в адміністративному центрі об'єднаної територіальної громади – в селі Кіпті, що є географічно зручним для жителів населених пунктів, які входять до складу громади.

У єдину громаду об'єдналося шість сільських рад (12 сіл), територія яких дорівнює майже трьомстам квадратним кілометрам, де проживають 3 380 осіб. Наприклад, у західних областях

такі формування виникають на площі вдвічі меншій, але з більшою кількістю людей. Оскільки на Чернігівщині незначна щільність населення і великі відстані між селами, наближення адміністративних послуг до людей стало першочерговою потребою. Це не тільки видача довідок, а й вирішення цілого комплексу побутових і соціальних питань, які виникають у повсякденному житті.

Крім того, важливо враховувати, щоб заходи, які реалізуються у сфері надання адміністративних послуг на рівні територіальної громади, були спрямовані на досягнення нової якості розвитку бізнес-середовища, що в кінцевому результаті сприятиме підвищенню рівня життя мешканців об'єднаної територіальної громади в цілому.

Відкриття ЦНАПу у Кіптівській сільській раді

Робоче місце адміністратора

Зрештою, створення Центру в Кіптівській об'єднаній територіальній громаді ставило чимало завдань:

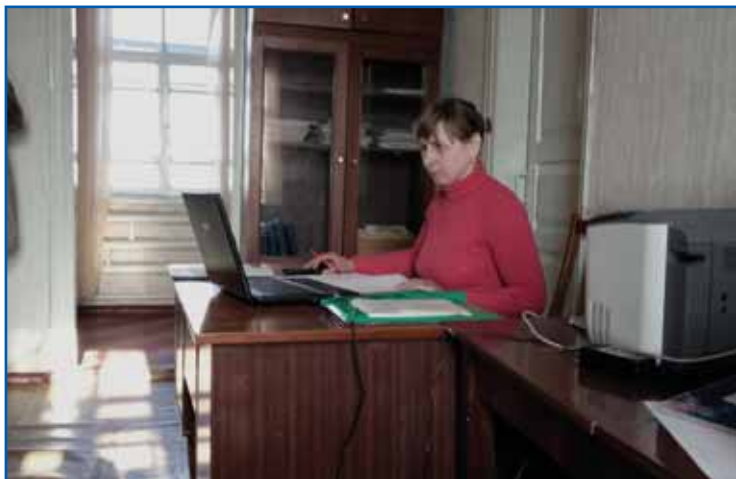
1. Спростити та покращити рівень доступу мешканців територіальної громади до якісних адміністративних послуг і наблизити їх до міжнародних, зокрема європейських стандартів.
2. Розширити можливості для подальшої автоматизації надання адміністративних послуг.
3. Полегшити юридичне та документальне оформлення комерційної чи громадської діяльності для територіальної громади, громадських організацій, органів самоорганізації населення, місцевих засобів поширення інформації, а також інших юридичних і фізичних осіб.
4. Підвищити точність статистичних даних Кіптівської об'єднаної територіальної громади для державних і місцевих органів влади.
5. Створити підґрунтя інвестиційної привабливості територіальної громади для середнього та малого бізнесу шляхом спрощення їх взаємодії з державними та місцевими органами влади.

ПРАКТИКА

Офіційне відкриття першого в північній частині України Центру серед об'єднаних територіальних громад – Кіптівського, створеного виключно за рахунок бюджету громади, відбулося напередодні 25-ї річниці незалежності України. Цій події передувала наполеглива та кропітка робота.

Оформлення внутрішнього простору

Віддалене робоче місце

Для розміщення Центру виділено частину приміщень будівлі Будинку культури. І хоч на той час він перебував у занедбаному стані, його місце розташування мало значні переваги щодо зручності доступу до нього жителів. Крім того, будівля – двоповерхова, що дозволило забезпечити роботу Центру на першому поверсі та роботу Єдиного дозвільного центру на другому. Розроблено проект капітального ремонту, який передбачав відкриття для відвідувачів внутрішнього простору. На проведення ремонту і будівництво енергоекономної котельні (на дровах) використано кошти об'єднаної територіальної громади – майже 1,7 млн грн. Це стало можливим завдяки тому, що 60% ПДФО та 5% акцизного збору тепер залишається в розпорядженні об'єднаної територіальної громади.

Сьогодні Кіптівський Центр є комфортним місцем для обслуговування громадян. Витрати на його утримання оптимальні. Центр має пішохідну доступність від зупинок громадського транспорту, відкритий простір і прозорі стінки, ергономічні та зручні меблі, а найголовніше – кваліфікований і доброзичливий персонал. Враховано тут і потреби категорії відвідувачів: осіб похилого віку, людей з інвалідністю, людей з дітьми. Для очікування громадян є хол (понад 15 кв. м.), просторе приміщення для прийому громадян (понад 40 кв. м.), зал очікування з дитячим куточком, а також додаткові приміщення для потреб Центру (архівна кімната, кімната для персоналу). Планується створення серверної кімнати.

РЕЗУЛЬТАТИ

Протягом вересня – грудня 2016 року до Центру за адміністративними послугами звернулися 684 жителі. Громада схвально відгукується про

його діяльність, оскільки кожна людина відчуває до себе уважне та доброзичливе ставлення працівників. Молодь, яку відібрано за конкурсом з різних населених пунктів (дехто навіть з райцентру), — це компетентні фахівці, котрі працюють з клієнтами приязно і без бюрократичної тяганини. Привабило молодих спеціалістів і те, що громада вишуквала можливість забезпечити житлом тих, хто його вкрай потребує.

Створення Центру в Кіптях дозволило забезпечити 8 робочих місць: три у самому Центрі та 5 віддалених робочих місць. Перспективним залишається створення додаткових робочих місць за рахунок збільшення видів надання послуг.

Надання послуг

Діяльність Центру здійснюється відповідно до Регламенту, Положення, розроблено його Концепцію розвитку.

Суттєвим досягненням стало те, що в Центрі почав працювати державний реєстратор.

Співпраця із суб'єктами надання адміністративних послуг, зокрема з Козелецьким районним сектором Управління державної міграційної служби та Управлінням соціального захисту населення будується на засадах взаємодії у різних формах. Підписано меморандум про співпрацю з Управлінням соціального захисту населення Козелецької райдержадміністрації.

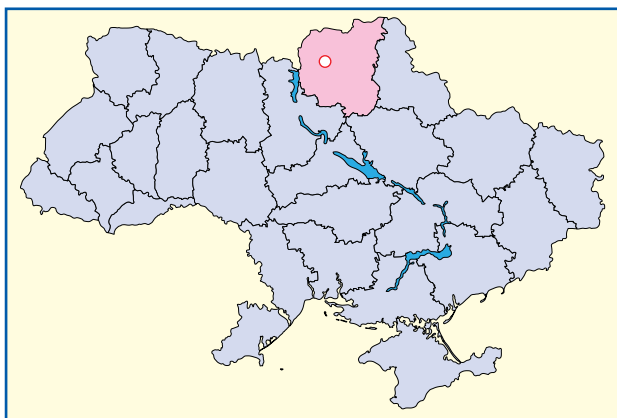
Кіптівським Центром надається 38 послуг, основними серед яких є: видача виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців; державна реєстрація змін до відомостей про фізичну особу-підприємця, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців; державна реєстрація юридичної особи; державна реєстрація права власності на нерухоме майно; державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця за її рішенням; оформлення та видача довідки про реєстрацію місця проживання/перебування особи (за запитом самої особи); державна реєстрація фізичної

особи, яка має намір стати підприємцем; державна реєстрація шлюбу; державна реєстрація народження фізичної особи та її походження (з видачею довідки для призначення допомоги при народженні дитини); реєстрація місця проживання /перебування (громадянин України, іноземець чи особа без громадянства, які проживають на території України на законних підставах); надання відомостей з Державного земельного кадастру тощо.

У Центрі організовано роботу за принципом «єдиного вікна». У межах одного приміщення різні органи виконавчої влади та підрозділи органу місцевого самоврядування надають максимум послуг.

До послуг жителів і супутні послуги: телефонний зв'язок, ксерокопіювання, сканування, бездротовий зв'язок – Wi-Fi.

Кошти за надані громадянам адміністративні послуги зараховуються до місцевого бюджету: у 2016 році (вересень – грудень) ця сума склала 15 680,0 грн. Оплата за надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, а також плата за одержання інформації з інших державних реєстрів Міністерства юстиції України, надходять до бюджету ОТГ.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ГРОЗЕНКО Ірина Вікторівна,

виконавчий директор
Чернігівського регіонального відділення
Всеукраїнської асоціації сільських
та селищних рад, депутат Чернігівської
обласної ради, голова постійної комісії
з питань розвитку і реформування місцевого
самоврядування, децентралізації
та європейської інтеграції
вул. Липіврізька, 115, м. Ніжин, Чернігівська об-
ласть, 16600, Україна
тел. +380 (4646) 3-73-25
моб. +380 (97) 212-34-01
e-mail: irina_grozenko@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Кіптівська громада сільська рада
вул. Слов'янська, 51а,
с. Кіпті, Козелецький район,
Чернігівська область, 17050, Україна
тел. +380 (4646) 3-73-30
e-mail: kiptivr@meta.ua
<http://www.kiptivska.gromada.org.ua/>

Утворення Центру надання адміністративних послуг. Красносільська сільська рада Лиманського району Одеської області

Центр надання адміністративних послуг сільської об'єднаної територіальної громади на півдні України – результат стратегічного мислення місцевої влади та громади, орієнтованого на розвиток в умовах децентралізації.

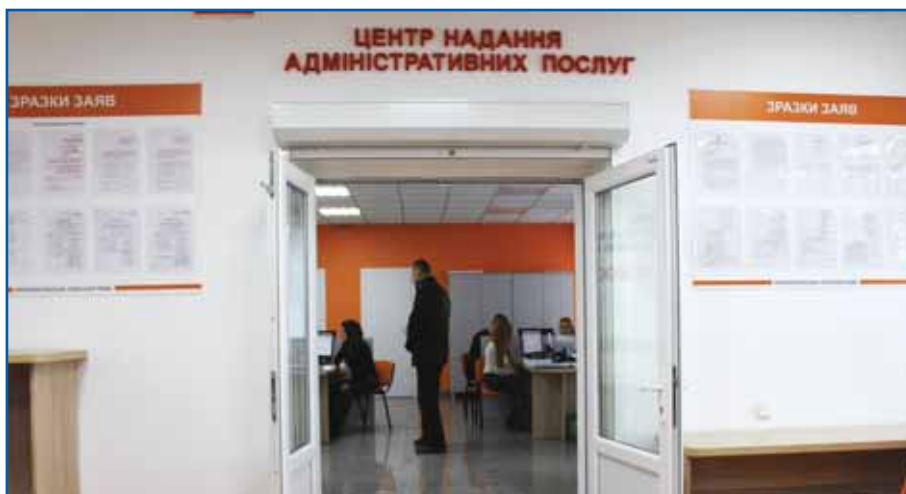
ПЕРЕДУМОВИ

Реформа децентралізації в Україні надала можливість утворити у с. Красносілка об'єднану територіальну громаду та поглянути на її розвиток під новим кутом, а саме – навчила мислити стратегічно. Окрім ресурсів і повноважень, наданих державою об'єднаним територіальним громадам, у разі збільшилася і відповідальність її очільників, у першу чергу перед самими мешканцями. Ця реформа згуртувала місцеву владу та жителів громади, спонукала до активної участі громадян у прийнятті важливих рішень.

Одним із кроків, зроблених назустріч мешканцям громади, стало рішення про утворення Центру надання адміністративних послуг у Красносільській об'єднаній територіальній громаді. Адже відсутність умов для отримання громадянами необхідного пакету послуг за місцем проживання є достатньо серйозною загальнодержавною проблемою органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Причиною цього є те,

що в більшості з них зберігається бюрократичний підхід, який не орієнтований на громадянина як замовника послуг, його потреби та очікування. Ця проблема має комплексний характер і основними її складовими є:

- недостатній рівень законодавчого регулювання надання послуг;
- територіальна розпорошеність органів влади та їх підрозділів, що створює додаткові труднощі, пов'язані з їх пошуками і транспортними витратами;
- ускладнені процедури надання адміністративних послуг, їх «подрібненість»;
- довготривалий процес надання послуг: неврахування термінів та особливостей адміністративного провадження послуг (терміни засідання комісій, виконкому, сесій тощо);
- незручний, обмежений графік «прийомних годин», який здебільшого орієнтований на посадових осіб, а не на громадян;

Центр надання адміністративних послуг

*Працівники
Центру надання
адміністративних
послуг.
Зліва направо:
адміністратор-керівник
центру Лапчик С.П.,
адміністратор
Венгер В.В.,
державний реєстратор
Тодоров В.В.,
адміністратор
Шевчук А.І.*

- необлаштованість приміщень для прийому громадян;
- брак інформації щодо переліку послуг, які надаються тими чи іншими органами державної влади та місцевого самоврядування. Непоодинокими є випадки, коли посадові особи, які здійснюють прийом громадян, не знають переліку послуг, надання яких відноситься до компетенції їхнього відомства, департаменту, відділу.

Більш ніж достатньо проблем, які треба вирішувати вже сьогодні. Тому Центр є однією з найкращих організаційних форм надання послуг і взаємодії влади і громади.

ПРАКТИКА

Центр надання адміністративних послуг Красносільської об'єднаної територіальної громади утворено відповідно до рішення Красносільської сільської ради Лиманського району Одеської області № 57-VII від 25.12.2015 року. У своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, рішеннями центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Положенням і Регламентом про нього, затверджених рішенням Красносільської сільської ради № 74-VII від 05.01.2016 року.

На утворення Центру виділені кошти із бюджету Красносільської сільської ради в сумі 548,0 тис. грн: капітальний ремонт приміщення – 330,0 тис. грн; придбання меблів – 66,4 тис. грн; придбання комп'ютерної техніки – 152,0 тис. грн.

У Центрі можна отримати 42 адміністративні послуги, а також супутні послуги, зокрема оформлення субсидій та документів на отримання допомоги по догляду за дитиною до 3-х років.

На базі Центру раз на два тижні здійснює прийом громадян представник Пенсійного фонду України. В короткостроковій перспективі планується підписати меморандум про співпрацю з Фондом з метою надання цього виду послуг жителям кожного дня.

Відповідно до Концепції розвитку Центру, першочерговими завданнями є створення реєстру територіальної громади, здійснення оформлення і видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон та ID-карток, поступове розширення переліку адміністративних послуг, створення віддалених робочих місць, запровадження електронного документообігу, постійне підвищення кваліфікації адміністраторів.

У Центрі реалізовується принцип одержання будь-якої інформації, консультації чи послуги кваліфікованим і приязним до громадян персоналом, у зручних для відвідувачів умовах. Організація роботи за принципом «єдиного офісу» та «відкритого простору» дозволить надавати мешканцям максимум послуг і скоротити терміни їх надання, збільшити кількість прийомних годин, створити комфортні умови очікування та заповнення документів, покращити доступ до інформації та отримання консультації з будь-яких питань, надавати погодження та висновки без залучення особи (замовника послуг).

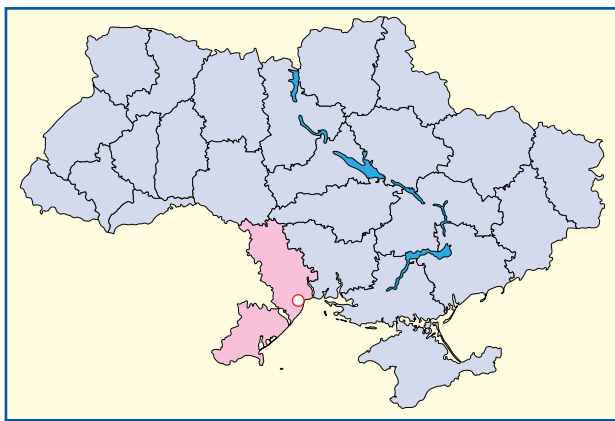
РЕЗУЛЬТАТИ

Відкриття Центру відбулося 7 жовтня 2016 року, а вже до кінця року в ньому надано 569 послуг.

Відкриття Красносільського Центру сприяло забезпеченню мешканців сіл адміністративними послугами у територіальній доступності: він розташований на першому поверсі сільської ради. Крім того, тут знають кожного жителя особисто, його проблеми, що дає можливість якісно задовольнити його потреби.

«Бачимо ціль – немає перешкод» – вислів, яким керувалася Красносільська сільська об'єднана територіальна громада, коли прийняла рішення про утворення Центру в адміністративному центрі своєї громади.

Практика Красносільської сільської ради може бути корисною для запровадження в інших громадах. Громада відкрита для обміну досвідом і спілкування. А завдання тих, хто хоче йти таким же шляхом, зробити краще і збагатити скарбницю успішних практик українських громад.

КОНТАКТИ

Автор практики:

АРХІРІЙ Марина Миколаївна,

перший заступник

Красносільського сільського голови

тел. +380 (487) 83-80-78

моб. +380 (94) 941-20-78

e-mail: arhiry.marina@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Красносільська сільська рада

вул. Набережна, 87а,

с. Красносілка, Лиманський район,

Одеська область, 67560, Україна

тел. +380 (487) 52-97-91

e-mail: Krasnosilka-sr@ukr.net

Створення Центру надання адміністративних послуг. Глибоцька селищна рада Чернівецької області

Взявши за основу принцип демократичних країн світу «Влада для громади, а не громада для влади», Глибоцька селищна рада виключно за рахунок коштів бюджету громади відкрила Центр надання адміністративних послуг.

ПЕРЕДУМОВИ

Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади дала можливість громадам обрати той шлях, який забезпечить їм належний соціально-економічний і культурний розвиток. Взявши за основу принцип демократичних країн світу «Влада для громади, а не громада для влади», Глибоцька селищна рада об'єднаної територіальної громади, до якої ввійшли три населених пункти (с. Михайлівка, с. Червона Діброва, смт Глибока), одним із першочергових завдань визначила створення Центру надання адміністративних послуг, щоб жителі громади могли отримувати весь необхідний перелік послуг в одному місці і за короткий термін.

ПРАКТИКА

Щоб створити максимально зручні умови мешканцям вирішено, що Центр має знаходитися в центрі селища. Адже тут зосереджено більшість установ, організацій, закладів торгівлі, які люди

відвідують принагідно. Крім того, задовольняє і транспортне сполучення. Тому на умовах оренди обрано приміщення поблизу селищної ради, розташоване на першому поверсі. Оскільки воно не потребувало особливих витрат на ремонт, кошти місцевого бюджету в розмірі 100,0 тис. грн використали на його внутрішнє облаштування та технічне забезпечення робочих місць працівників.

До роботи в Центрі залучені кращі фахівці структурних підрозділів виконавчого органу селищної ради, які мають великий досвід роботи у тих сферах, які включено до переліку адміністративних послуг. Крім того, усі працівники пройшли додаткове навчання, кошти на яке також виділила Глибоцька селищна рада.

З метою створення зручних умов для мешканців сіл Михайлівка та Червона Діброва старости цих населених пунктів на місці приймають від громадян документи, необхідні для отримання ними послуг, і передають до Центру для опрацювання. Потім за результатами підготовки документів, передбачених тим чи іншим видом адміністративних послуг, працівники Центру інформують замовника про їх готовність.

У Центрі надаються послуги з реєстрації підприємницької діяльності, нерухомого майна (земельні ділянки, будинки, квартири тощо), оформлення договору оренди, реєстрації за місцем проживання, отримання будівельного паспорту, дозвільних документів на будівництво.

Глибоцька селищна рада другою в області, після м. Чернівці, отримала повноваження у сфері архітектурно-будівельного контролю.

Проводиться активна робота щодо спрощення процедури надання найбільш затребуваних послуг – соціальних.

Поруч із Центром відкрили філію Ощадбанку, що надає можливість громадянам здійснювати різного роду платежі, зокрема і за послуги, які надає Центр.

Вхід до ЦНАПу
Глибоцької селищної ради

*Працівники ЦНАПу
на своїх робочих місцях*

Важливим завданням, над реалізацією якого працює селищна рада, є створення на сайті громади розділу, де відобразитиметься діяльність Центру. Це сприятиме підвищенню рівня відкритості, прозорості та кращій поінформованості мешканців об'єднаної громади про можливість отримання тих чи інших адміністративних послуг.

РЕЗУЛЬТАТИ

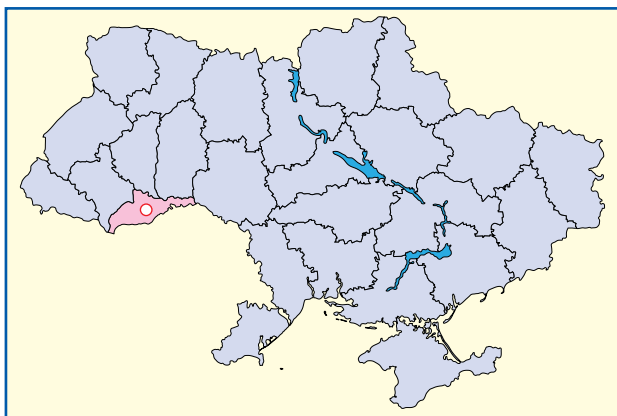
Щодня до Центру звертається 25–35 громадян. За 2016 рік загальна кількість наданих адміністративних послуг та інших звернень склала 5 450.

Створення Центру дозволило не тільки покращити якість надання адміністративних послуг, а й сприяє наповненню місцевого бюджету. За результатами його роботи протягом

жовтня–грудня 2016 року до селищного бюджету надійшло 34 845,0 грн. На жаль, кошти за січень–вересень перераховувалися до районного бюджету, тому що на той час це питання не було врегульоване законодавством. Проте надходження до селищного бюджету не відображають реальних обсягів робіт, адже більшість видів адміністративних послуг є безоплатними.

На сьогодні у Центрі надається понад 30 послуг. Жителі громади також задоволені графіком роботи Центру, який працює без перерви на обід і в суботу.

Глибоцька селищна рада неодноразово ділилася досвідом з іншими громадами України під час проведення круглих столів, семінарів, консультацій, а також вживає заходів щодо прискорення процесу розвитку Центру та збільшення переліку послуг.

КОНТАКТИ

Автор практики:

ОРОС Сергій Анатолійович,

головний спеціаліст відділу документообігу та комп'ютерного забезпечення
тел. +380 (3734) 2-11-73
моб. +380 (95) 535-68-30
e-mail: presa_hlyboka_otg@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Глибоцька селищна рада
вул. Шевченка, 1, смт Глибока,
Глибоцький район,
Чернівецька область, 60400, Україна
тел. +380 (3734) 2-11-73
e-mail: sl_rada@bigmir.net
<http://www.hliboka.chv.ua/>

КРАЦІ ПРАКТИКИ СІЛ ТА СЕЛИЩ

Центр надання адміністративних послуг. Якушинецька сільська рада Вінницького району Вінницької області

Чи спроможне село надавати доступні та якісні адміністративні послуги населенню, забезпечити належні умови праці для персоналу, створити зручність і комфорт відвідувачам? На ці та інші питання знайдемо відповідь у Центрі надання адміністративних послуг с. Якушинці, що на Вінниччині.

ПЕРЕДУМОВИ

Вінницький район не мав власного Центру надання адміністративних послуг. Оскільки с. Якушинці знаходиться поблизу міста Вінниці, то за адміністративними послугами, які надаються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, жителі села їздили до міста. Недалеко, але витрачені час та кошти на проїзд були відчутними, особливо для пенсіонерів, малозабезпечених сімей.

Щоб створити максимально комфортні та сприятливі умови для односельчан, Якушинецька сільська рада вивчила питання про можливість та умови створення Центру на території свого села.

За досвідом звернулися до Вінницького Центру, працівники якого надали методично-консультативну допомогу. І вже наприкінці грудня 2015 року Якушинецька сільська рада прийняла рішення про його створення. Виділено приміщення в сільському Будинку культури, на облаштування якого витрачено 10,0 тис. грн із бюджету сільської ради, 60,0 тис. грн субвенції з Вінницького районного бюджету та понад 260 тис. грн спонсорської допомоги.

Для успішної організації роботи Центру затвердили Положення та Регламент. Запровадили зручний графік прийому мешканців: 6 днів на тиждень без перерви на обід. Створили 5 робо-

*Вхід до ЦНАПу
Якушинецької сільської ради*

*Державний реєстратор ЦНАПу
Якушинецької сільської ради
Луценко Д.В.*

чих місць, які обладнали комп'ютерною та оргтехнікою. Подбали і про супутні послуги: встановили термінал для оплати комунальних платежів (електроенергія, газ, вода, телефон, мобільний зв'язок, телебачення, інтернет) і банківських послуг (оплата податків, погашення кредитів).

ПРАКТИКА

Завдяки тісній співпраці зі структурними підрозділами Вінницької облдержадміністрації до роботи в Центрі залучено спеціалістів Управління Пенсійного фонду України, Управління праці соціального захисту населення, підприємства геодезії, картографії та кадастру, Бюро технічної інвентаризації.

Якушинецька сільська рада першою серед сіл України отримала повноваження Державного архітектурно-будівельного контролю, тому жителі мають можливість отримувати послуги і в цій сфері.

Забезпечено роботу державного реєстратора, який може надавати адміністративні послуги і громадянам усієї Вінницької області. Тому до Центру звертаються не тільки жителі села, а й навколишніх громад, які мають бажання зареєструвати права на нерухоме майно та інші речові права.

Завдяки інформації, отриманій від колег із Рівненського Центру, дізналися про Програму ЦНАП-QUALITY-SERVICE. Придбано програмне забезпечення, яке дає можливість ведення реєстру територіальної громади. Реєстрація місця проживання, зняття з місця проживання, перереєстрація осіб у зв'язку із зміною поштових адрес стали доступними і для жителів с. Якушинці.

Відтепер подати документи на житлову субсидію, здійснити державну реєстрацію на нерухоме майно, державну реєстрацію земельних ділянок, отримати відомості з Державного земельного кадастру чи повідомлення про початок будівництва

*Оплата платежів через термінал
в залі очікування*

та декларацію про закінчення будівництва для наших жителів не є проблемою – всі ці послуги можна отримати швидко та якісно за місцем без посереднього проживання.

Сьогодні сільська рада прагне максимально скоротити і спростити процедуру отримання необхідних документів, тому що за якістю надання адміністративних послуг кожен мешканець оцінює, наскільки сільська рада турбується про нього та поважає його права.

Прозорості та відкритості роботи сільської ради та Центру сприяє офіційний сайт: <http://yakush.silrada.org/>. У розділі «ЦНАП» висвітлюється вся необхідна інформація про адміністративні послуги, завдяки якій мешканці можуть заздалегідь дізнатися на яких умовах можуть отримати ті чи інші послуги.

У планах на 2017 рік одні із перших завдань – нове просторе приміщення, збудоване та облаштоване відповідно до рекомендацій і законодавства щодо організації роботи таких центрів, щоб люди могли отримувати послуги не тільки якісно, але і в зручних та комфортних умовах. Наразі виготовляється технічна документація на його будівництво. Це дозволить розширити перелік адміністративних послуг, створити нові робочі

місця, можливість приймати більше громадян, що, в свою чергу, сприятиме збільшенню доходів до місцевого бюджету, які будуть використані на покращення добробуту громади. Громади, яка також обрала шлях добровільного об'єднання.

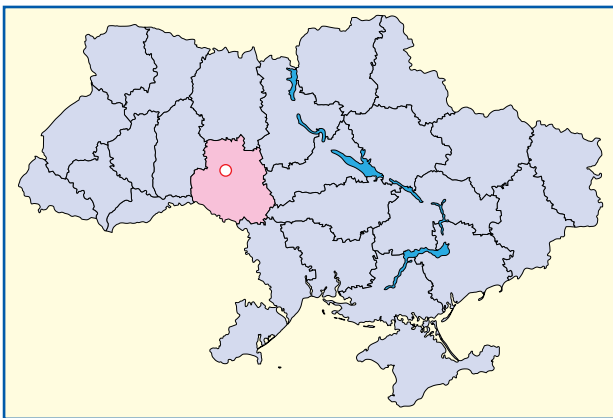
Аналізуючи досвід громад, які об'єдналися, показав правильність рішення про відкриття Центру. Завдяки досвіду, отриманому за цей час, послуги рівень надання послуг всім громадам, що прийняли рішення на користь добровільного об'єднання в спроможну громаду, зростатиме.

РЕЗУЛЬТАТИ

13 липня 2016 року Центр прийняв першого відвідувача, і вже до кінця року в ньому надано 3283 адміністративних послуги. На сьогодні тут надається 56 послуг, з якими можна ознайомитись на сайті Якушинецької сільської ради.

За період із 13 липня 2016 року до 1 січня 2017 року бюджет Якушинецької сільської ради поповнився 124 477,09 грн, які отримано саме за оплату послуг, наданих Центром.

Із кожним днем до Центру звертається все більше громадян, що свідчить про правильність рішення щодо створення Центру та про підвищення довіри людей до місцевої влади.

КОНТАКТИ

Автор практики:

РОМАНЮК Оксана Іванівна,

керівник Центру надання адміністративних послуг
виконкому Якушинецької сільської ради
тел. +380 (4325) 6-75-18
моб. +380 (98) 895-50-49
e-mail: romaniuk_cnap@ukr.net

Орган місцевого самоврядування:

Якушинецька сільська рада
вул. Новоселів, 1, с. Якушинці,
Вінницький район,
Вінницька область, 23222, Україна
тел. +380 (432) 56-75-14
e-mail: yakushinecka_rada@ukr.net
<http://www.yakush.silrada.org/>

Інформаційне видання

**Збірка практик –
переможців конкурсу
«КРАЩІ ПРАКТИКИ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
2016 року**

Формат 60x84/8

Ум. друк. арк. 5,35.

Тираж 500 прим. Замовл. 14/8

Надруковано у друкарні ТОВ «Агентство «Україна»
01054, м. Київ, вул. Гончара, 55
(Свідоцтво про реєстрацію серії ДК № 265 від 30.11.2000 р.)